

37356 2 35932 VII. B. 9

Spillmannove povesti
V. zvezek

Ujetnik
morskega roparja

Povest od F. S.
□ Prevel M. B. □

Založila „Katol. Bukvarna“ v Ljubljani.
Tisk „Kat. tisk. društva“, prej R. Šeber v Postojni.
1905.

Spillmannove povesti.

V. zvezek.

Ujetnik morskega roparja.

Povest od F. S.

◁ □ Prevel M. B. □ ▷

Založila „Katol. Bukvarna“ v Ljubljani.

Tiskarna „Kat. tisk. društva“, prej R. Šeber v Postojni.

1905.

85922-5.

im=030000529

id=46813440

1. Vesela nada.

Predzadnji dan majnika 1643. leta je bil pravi sicilijanski poletni dan. Temnomodro nebo se je razpenjalo nad srečnim otokom, mirno je bilo morje in na njegovem lahno nagubanem površju so se igrali žarki jutranjega solnca. Kot zlate nitke so se prepletali ti nežni traki in zdelo se je, kot bi jih hotela nevidna roka splesti v mrežo, da bi lovila ž njo tisoče in tisoče rib in ribic, ki so se igrale v modrih valovih. V malih čolničkih so se vozili ribiči, krepke zagorele postave, vun na lov na tune. Srebrnočisti deški glasovi pa so peli zvonko lepo sicilijansko pesem domačih ribičev: „O sanctissima...!“ in krepki moški glasovi so jim odgovarjali: „Ora, ora pro nobis!“

Spodaj na obrežju so sušteli lahno divji kostanji; figov grm se je ponašal z novim slikovitim cvetočim oblačilom; zgoraj na sivi skali je stala kapela in pošiljala pozdrave v dolino; palma pa je raztezala svoje vejevje sanjavo v zrak, kakor bi mislila na vroči orient in svoje sestre, ki rastejo tam ponosno v lepih vrtih kot kraljice.

V ozadju slednjič se je vzdigovala skrivnostno in preteče najvišja gora v Italiji, najhujši vulkan v Evropi, visoki Etna. Nekam brezskrben, nedolžen in miren kot otrok je bil ta orjak; le gost dim, ki se je valil nad njegovim žrelom, je pričal o njegovi pogubonosni sili. Prijetni pašniki in travniki pa so ležali pod njegovim podnožjem in zvončki nebrojnih čred, ki so se pasle na pašnikih, so žvenkljali jutranji pozdrav morju in dolini.

Duhovno opravilo v cerkvi slavnega benediktinskega samostana pri sv. Nikolaju v Kataniji je bilo ravno končano in večina pobožnih molivcev je že zapustila božji hram. Samotno, globoko zatopljena v vročo molitev pa je še klečala pobožna mati s svojim sinčkom pred oltarjem sv. Nikolaja. Molila je zelo vroče in odkrito k velikemu svetniku in ga prosila za priprošnjo pri Bogu, ter niti zapazila ni, da je večkrat šel mimo nje brat Kristofor s ključi, da bi zaprl cerkev.

Tudi malemu Francku se je zdela danes materina molitev malo predolga; zato jo je lahko pocukal za obleko in dejal: „Mati, pojdiva! mislim, da bi brat Kristofor rad cerkev zaprl.“

• Pobožno se je pokrižala mati, pokrižala je tudi sinčka na čelo, usta in prsi in hotela oditi. Pri vratih pa sreča zakristana. „Prosim, ali ne bi prižgali danes pred sv. Nikolajem dveh sveč, da bi varoval mojega dobrega Ivana na morju in ga srečno pripeljal domov?“

„Iz srca rad, blagorodna gospa Angela,“ je odvrnil brat, „pa še en rožni venec bom zmolil

v vaš namen; vaš blagi Ivan mi je bil vedno najboljši prijatelj.“

Medtem je zakristan zaklenil vrata; zunaj pa se je obrnil še enkrat do častitljive dame.

„Povejte mi, gospa Angela, ali ne mislite dati malega Francka k nam v šolo? Dečko kaže in obeta veliko in bo lahko enkrat dober trgovec kot njegov oče.“

„Da, da,“ odvrne mati, „oče upa pač, da mu bo Francek kdaj izdatna podpora pri velikem podjetju, čeprav bi ga videla jaz veliko rajši enkrat pred oltarjem. Vsekako pa bom govorila z Ivanom o tem, ko se povrne, da izročiva Francka vam v oskrbo; nekaj poštenega se mora naučiti, kar doma ni mogoče, ker je oče tako malo doma.“

„Hola, Francek,“ je poklical brat Kristofor dečka, ki je tekal medtem za pisanimi metuljčki, „pridi vendar sem!“ V hipu je bil deček pri njem.

„Povej mi, dečko,“ je začel brat Kristofor, „ali te veseli, priti k nam v šolo?“

„Seveda, če mi le moji dobri starši to dovolijo, pridem silno rad; saj nimam doma nikogar, ki bi se igral z mano, razun starega Ignacija, ki me pa ne pusti nikdar k morju, ker se boji, da me ne bi ukradli morski roparji. Toda jaz se nikakor ne bojim teh zlobnih ljudi, ker sem zelo pazljiv.“

„Dobro, mladi gospodič! A v šolo se ne pride zato, da bi se igralo; v šoli se mora tudi marljivo učiti. Oče Babtista dobro pazi na to,

da njegovi učenci pri učenju ne dremljejo in ne spe.“

„O jaz se hočem tudi učiti, dobro učiti, da bom kdaj učen mož, kot je moj ujc, župnik v vasi Reale. Toda malo se sme pa vendar tudi pri vas poigrati, ne? Sicer ne bi rad prišel.“

„Gotovo, Francek, kdor se pridno uči in svoje naloge pravočasno izvrši, se sme tudi igrati. To bi morali videti, kako veseli so mladi učenci. Kar veselje jih je gledati, kako se igrajo in podé po trati; o. Baptista jih pa nadzoruje.“

„O častiti brat, jaz pridem gotovo, oče mi bodo gotovo dovolili; mati mi bo pa pomagala prositi jutri ko je njen god. Gotovo bo naju uslišal in ugodil najini prošnji.“

„Pojdi, Francek,“ pokliče ga mati, „in vi brat Kristofor, ne pozabite, prosim, sveč prižgati pred sv. Nikolajem!“

„Gotovo ne, gospa Angela, tudi obljubljenega roženvenca ne pozabim.“

„Hvala vam za to dobroto.“

„Bog vas varuj, gospa Angela; in ti, moj mladi prijateljček, ne pozabi na šolo.“

„O dobri brat, gotovo pridem.“

*

„Ugani!“ je klical Francek staremu slugi, ko je stopil v hišo.

„Kaj naj uganem?“ je vprašal stari Ignacij.

„Kako prijetno novico vem.“

„O, da pride danes oče domov in ti pri-nese veliko lepih reči.“

„Ne, ne, nekaj družega.“

„No, bom pa še enkrat ugibal: Kmalu boš smel v samostanu pri sv. maši streči, če ne boš delal več napak v konfiteorju.“

„O, tega že davno znam; a ti vendar še nisi pravega uganil.“

„Da, da, stari Ignacij ne zna ugibati; moraš mi novico že sam povedati.“

„Jaz pojdem v samostan v šolo, kjer je že veliko drugih dečkov pri g. o. Babtisti; tam se bomo igrali pa tudi pridno učili, kaj ne, mama?“

„Če ne bo oče zoper to, srček moj, boš že smel iti.“

„O, oče mi gotovo dovoli! Je-li, mama, jutri je tvoj god in ti mi boš pomagala prositi; saj sem bratu Kristoforu obljubil, da gotovo pridem.“

„Bomo že še videli; sedaj pa bodi prav priden pa nikamor ne smeš brez mojega dovoljenja, sicer ti ne bom jutri nič pomagala.“

„Bom priden, mama, bom; pojdiva Ignacij na balkon, da bova videla, če se že bliža ladja z očetom.“

2. Bridka prevara.

Poldne je že davno minilo. Tam daleč na zapadu se je potapljalo solnce v brezkončno morje, vedno dalje v ozadju so se penili morski valovi. Čez morje pa so bežale velike jate ptičev proti obrežju, kot bi hotele prinesiti vesele novice in pozdrave iz daljave. Bledejši, vedno bledejši so postajali rdeči solnčni traki, ki so obkrožali in prepletali ob solnčnem zahodu lahke srebrne

oblačke. Ob obali pa se je zaletavalo valovje, ki ne miruje ne ponoči ne podnevu. Bobnelo je večerno pesem Stvarniku, ki je postavil tu trdno mejo, Stvarniku, ki je vstvaril morje in vse bogastvo, katero je skrito v dnu morja.

Od vzhoda sem se je bližala ladja. Bela jadra, napeta od večernega vetra, so se razpenjala široko kot svetle peroti velikega ptiča in se bližala naglo morskemu obrežju. Na ladji pa je stal lepo oblečen turek z veliko brado, naslonjen na glavno jarbolo.

Kake misli pač rojé temu človeku po glavi?!

S prekrizanimi rokami in napol zaprtimi očmi je stal na ladji. Le tupatam je odprl oči, da se je zablesketal ogenj izpod gostih obrvi in izginil kot blisk — izginil v daljavo preko morja. Divje se je popraskal po bradi, ko je pogledal poželjivo tja na srečni otok. Mirno in spretno kot mačke pa so plezali mornarji po vrveh, da bi ob obali pravočasno speli jadra. Divje, kljubovaje so letali pomagači mimo turka po krovu in iz oči jim je bilo brati nenasičeno poželjenje po ropu. Smrtna tišina in strah sta vladala na ladji, ki se je približavala suhi zemlji; le še malo je bilo do obrežja. Kar so zganili mornarji vsa jadra na turkov migljaj. Tedaj pa je izvlekel Ahmed, kapitan tuniških korzarov, iz žepa majhno piščalko in jo pritisnil na usta. Krepak, pretrgan pisk — in takoj je stal pred njim drug turek.

„Hušin,“ zakriči ta nad došlim, „vzemi dvanajst mož in čoln, veslaj tja k otoku in glej,

e, da ujameš par sužnjev; število, ki jih imam sedaj, o vendar ne zadostuje za semenj v Tunisu. Podvizaj u se, toda čuj: s svojo glavo mi jamčiš za čoln 1 in ljudi!“

„Brez skrbi bodite, gospod kapitan!“ odvrne gusar, „Hušin ni neumen.“

„Halo! Brž čoln v morje in potem naprej!“ zakliče gusar okolustoječim. V istem hipu zarožljajo verige in čoln se je zazibal na morski gladini, v njem pa dvanajst morskih roparjev, oboroženih od nog do glave. In veslali so: mirno in hitro kot strel je drčal čoln po morski površini.

Kmalu so prišli do obrežja in težki čoln je poletel z veliko močjo in glasnim šumom po pesku na suho. Hušin skoči na suho, gusarji za njim. „Mohamed in ti, Ali, ostaneta tu in varujeta čoln; vi drugi pa se skrijte v grmovju; vsacega posameznega popotnika zgrabite, zadržnite ga v mrežo in vrzite v čoln. Če pa zaslišite moj klic ali pa kak drug sumljiv šum, vrnite se takoj nazaj v čoln.“

Mirno in tiho kot kače so se splazili gusarji pod nizkim grmovjem na obrežju in se neopaženo postavili nekoliko proč od morja v varno zasedo.

„Pri prerokovi bradi! Zdi se mi prav tako, kakor bi bili krščanski psi zvedeli, da smo se tu izkrcali; pol ure že ležimo tukaj, pa še vedno ne vidimo nikogar.“

„Tako se godi pri tem prokletem čakanju,“ meni drugi, „moramo bliže gnezdu samemu.“

„Seve, da nas bodo brezverci takoj zavohali.“

„Alah naj kaznuje ta zarod!“ je odvrnil razjarjeni korzar. „Šele včeraj so nam bili psi iz Španije za petami; pri preroku, nikdar še nisem videl Ahmeda tako ljutega in divjega, kot pri Panteleriji, kjer smo morali pustiti tako bogat plen. Ha, kako je divjal proti Špancem, ko smo razpeli jadra za beg!“

„Toda jako imenitno je pa vendar brezverce za nos zvodil; mislim, da so jadrali ti norci naravnost proti Sfakesu; kako se bodo jezili, ko najdejo gnezdo prazno.“

„Da bi nam le pota ne zaštevili!“ se oglasi tretji.

„Ni se treba bati, dokler nas Ahmed vodi; ta se zvije in uide kakor kača“ odvrne prvi.

„Mirno!“ zapove Hušin. Kot bi trenil utihnejo kozarji, in nad skrivališčem je zavladala smrtna tišina, ki jo je le tupatam prekinilo galebovo hripavo kričanje.

Medtem ko so gusarji spodaj ob obali prežali na svoj nesrečni plen, je dejal zgoraj v prijaznem vrtu domače vile mali Francek staremu Ignaciju: „Ah, še vedno ni očeta; kako bo škoda, če danes ne pride! Jutri je materin god, ki se ga je vedno veselil, in zlasti letos smo malo dvorano tako krasno ozaljšali.“

„Pojdi, Francek, greva v hišo!“ reče Ignacij.

Ko je stopil z dečkom v hišo, je klečala gospa Angela na svojem klečavniku pred lepo veliko sliko Matere božje. „Prav, da

sta prišla," je dejala, ko ju je zapazila, „molimo sedaj še en rožnivenec za dobrega očeta. Meni je tako tesno pri srcu kot bi se mu bila kaka nesreča pripetila. Ljubi otrok, moli prav pobožno k preblaženi Devici, da bi pripeljala ona, zvezda vodnica, očeta srečno domov!“

Nato je stopila h kropivniku, pomočila desnico v blagoslovljeno vodo, pokrižala otroka z znamenjem sv. križa, podala mu rožnivenec in mu rekla, naj naprej moli. Kako globoko iz srca se je dvigala molitev nedolžnega otroka k Bogu in k Materi božji! Da, usmiljena Mati, varuj nedolžno jagnje žrela volkov, ki je hočejo ugonobiti!

„Še en dostavek za verne duše v vicah, Francek!“ dè mati, in otrok je nadaljeval svojo molitev.

Ko je bil rožnivenec končan, pravi Francek: „Mama, tako pobožno že zdavnaj nisem molil kot danes; pa mi je tudi nekam čudno tesno krog srca; ko bi bil le oče že tu! Pojdi, Ignacij! poglejva z balkona še enkrat na morje, ali se že bliža ladja.“

Hitro se je odstranil sluga in odšel z dečkom na balkon. Mati je zopet pokleknila pred podobo Matere božje, vroče solze so ji zalile oči, tako ji je bilo pri srcu kot bi čutila že naprej svojo nesrečo. Kar naenkrat se odpro vrata in Francek plane v sobo ter zavpije: „Oče je tu, oče je tu! Ladja je zelo blizu obali, pusti mi, da grem z Ignacijem k morju!“

„Da, da, otrok moj, le hiti naproti svojemu očetu!“

Hitro je planil deček ven iz hiše in letel, in kar je mogel, k obrežju. Tedaj vstopi tudi Ignacij, in reče: „Vendar enkrat, gospa Angela, je moj gu dobri gospod tu; o kako se veselim, da ga bom ka zopet videl!“ dv

„Ignacij, deček je šel že naprej; pojdi za žl njim in pozdravi mojega moža, jaz hočem pa p medtem vse potrebno doma urediti in pripra- iz viti.“ Kar so pač dopuščale moči 70 let staremu v lgnaciju, tako hitro je izginil in šel proti morju, p da bi pomagal svojemu gospodu, če le mogoče, že pri izkrcanju.

Medtem je dospel veseli dečko, nič hudega sluteč, do zasede gusarjev. Osupel obstane, in gleda proti ladji, ki je mirno stala na morju. Zakaj noče pač pluti v mirno пристanišče in mu pr- nesti preljubljenega očeta? Toda otrok ni imel časa pomišljati. Kot tiger plane Hušin iz grmovja, ovije svojo trdo roko okoli dečka, mu zamaši usta z desnico in leti ž njim k čolnu na obrežju. „Oče, moj oče!“ to so bile zadnje zadušene besede Franckove; nato so ga zadrgnili in vrgli v čoln. Komaj pa se je zgodilo zlobno dejanje, že je zadonel iz zvonika samostanske cerkvice sv. Nikolaja v dolgo donečih glasovih večerni: Ave! in vsi zvonovi okoli po mestu se začeli zvoniti: Ave! Tedaj se pa zasliši močan žvižg in korzarji planejo urno iz svoje zasede v čoln.

„Le hiro notri!“ zakliče Hušin, „predno nas zaslede in ujamejo ti krščanski psi; le dobro poprimite za vesla!“

Kot blisk je zdrčal čoln po morski gladini in čez par trenutkov je bil že pritrjen na strani gusarske ladje na svoje mesto.

„Jeli to ves vaš plen?!“ se zareži nad njimi kapitan, ko zapazi dečka, „ali sem poslal zato dvanajst mož, da ne prinesete drugega kot to žlezo? Dol ž njim v dno ladje!“

„Gospod,“ odvrne Hušin, „ne kregajte me po nepotrebnem. Brezverci so morali zapaziti naše izkrcanje; komaj namreč spravim tega paglavca v čoln, že se oglašé vsi zvonovi v okolici, da pokličejo kristjane na maščevanje.“

„Prokleti norec!“ odvrne strastno Ahmed, „kar si ti imel za zvonenje, ki bi bilo klicalo kristjane proti vam, je bilo le zvonenje k molitvi. Takoj zopet čolne v morje in pri mohamedovi bradi, ako prideš brez bogatega plena nazaj, ti položim tvojo glavo k tvojim nogam.“

Jezno se je odstranil Hušin, da bi izpolnil povelje svojega tiranskega gospoda; kar zavpije mož v košu na jadri: „Ladja se vidi na severozapadu. Saj jo morate vi spodaj tudi videti!“

„Ali jo goni veter?“ vpraša Ahmed.

„Vsa jadra so razpeta, kakor vidim,“ se je glasil odgovor.

„Hušin, nazaj!“ zapove kapitan, „tamle se bliža bogatejši plen; razpnite jadra, primite za vesla!“ Naenkrat se prikaže na krovu več mož, ki so se kar gnetli, — samo divji, rjavi ljudje. Največ jih še pošteno oblečenih ni bilo. Noge in kolena so imeli skoro vsi nepokrita in zagorela od solnca; krog glave je imel vsak

ovit umazan turban, za pasom so se jim blesketala bodala, in ob strani jim je visela sablja — damaščanka.

„Hola, dečki!“ zavpije vodja, „tamle bo dela in plena; vsak stori svojo dolžnost, sicer mu poženem kroglo skozi glavo; kdor vzame kaj zase, umrje in kdor se na oni ladji ne uda, ga umorite, druge pa zvežite, zamašite jim usta in pripeljite semkaj! Še nekaj: če bi nam šla trda, potem pomorite pa še vse krščanske pse, ki so na dnu ladje!“ Divje rjojenje korzarjev je pretreslo ozračje, in oči so se jim kar blestele od samega poželenja po plenu in ropu.

Medtem pa so zapazili tudi na španski križarki San José korzare. Zadovoljno si je kapitan mel roke in rekel k svojemu prvemu poročniku: „Ha, Don Hedrik, danes nam pa ta zlobnež ne uide; včeraj nas je seve zvodil za nos, a danes mu bomo prešteli kosti. Le dobro bodite pripravljeni! Mislim, da ne bi škodilo nekaj karteč za pozdrav.“

„Da bi nam le ne ušel, ko se popolnoma stemni! fant je sicer jako zvit,“ odvrne poročnik.

Medtem je pa korzar vozil svojo pot, a je kmalu zapazil, da se je bridko varal; spoznal je, da nasprotna tadja ni navadna ladja za prevažanje blaga in ljudi, marveč ona križarka, ki mu je že neštetokrat skazila bogat plen. Danes se pa Ahmed ne bi rad ž njo pozdravil in poslušal njenega desettuntnega topa. „Pri bradi mojega očeta!“ zaškriplje jezno z zobmi, „že zopet

mi je stara zvita kača na potu! Hušin, ali vidiš tamle Španca! Alah naj ga potopi! Pri preroku, ta krčanski pes pazi na nas! Toda čakaj, Ahmed se zna maščevati; enkrat mi gotovo ne uideš! Hušin, razpnite vsa jadra in pri prvi krogli, ki prileti na našo ladjo, mi pošleš vse ujetnike v pekel! Posekajte jim glave z damaščankami in vrzite jih v vodo; ne enega streljaja smodnika mi ne izgubite radi njih!“

Ko so slišali ujetniki na dnu ta šum in hrup na vrhu ladje, se jih je polastil nek čuden strah. Ali je morda nastal ogenj na ladji? Niti misliti si niso upali na to. Zvezani na rokah in nogah in vsi obnemogli si ne bi mogli pomagati in prepuščeni bi bili pač svoji kruti usodi, počasni smrti, bolečinam, trpljenju. Ali je bila celo svoboda, oproščenje blizu — ne, misel je bila pač prelepa. Ravno tako hitro, kot se je vzbudila ta misel, ravno tako hitro je tudi izginil ta žarek upa, sladke nade; kajti bilo jim je pač znano, kako sirovi in brezsrčni so gusarji s svojim plenom in žrtvijo, če jih kdo napade. Smrt jim je bila torej gotova. S strahom so mislili na to, da bodo umrli v ognju vsled opeklin, ali pa bodo prelili kri pod ostrimi noži besnečih gusarjev. Počasi kot ure so se vlekale posamezne minute v tej mukepolni negotovosti; vsaka minuta bi jim prinesla lahko smrt, toda prinesla je ni nobena.

3. Oče se vrne.

Mirno je slonel Ahmed na glavni jarboli svoje ladje in zrl tja na špansko križarko. Nekatrenen oblak jeze se je bil vlegel na njegovo obličje in le sempatja je švignil kot blisk pogled izpod zagorelih obrvi. Videti je bilo, da je vodja korzarjev sam pri sebi v tem težavnem položaju neodločen; večkrat se je namreč obrnil do Hušina, ki je bil v njegovi bližini, kot bi mu hotel nekaj zapovedati; toda vselej se je ugriznil v ustnice, udaril z ного ob tla in mrmral sam pri sebi.

Spredaj pri oboku in pri krmilu je pa stalo nad 30 rjavih, zagorelih postav, med štirimi topovi pa, ki so bili na ladji, je klečalo drugo moštvo ob obodu ladje; bilo jih je dober ducat. Cevi pušk ki so jih za strel pripravljene čvrsto držali z desnico, so ležale na oboku ladje. Tiha, smrtna tišina je vladala na vsej ladji kot pred kako nevihto. Videti je bilo, kakor bi se moral vsak trenutek začeti ljut boj; vse je čakalo prvega strela.

Vedno slabejša je bila svetloba končujočega se dneva; krog ladje so se penili večji in večji valovi. Njihova snežnobela pena se je vedno bolj razlikovala od temnega pajčolana, ki ga je pletla približajoča se noč in je postajal gostejši in gostejši na suhem in na morju.

„Vse gotovo in pripravljeno za boj!“ je vzkliknil Don Henrik na španski križarki: „He, Don Karol, pošljimo jim najprej par polnih

krogelj; čas je pač, da veliki psi zopet enkrat lajajo, sicer izgubé sčasoma celo glas.“

Korzarjem se pa nikakor ni ljubilo, da bi čakali španskega pozdrava, in so kar razpeli zadnjo ped jadra, ki so jo mogli. Močne jarbole so zaškripale in se skoro krivile pod težo jader; lahno se je nagnila ladja na stran pod silno težo, potem pa je zdrčala kot galeb po morski gladini.

„Ogenj!“ Zakliče prvi poročnik. Silno se je zabliskalo iz cevi in zagrmel je strel daleč naokoli po morju. Za en trenutek je bila ladja popolnoma vsa razsvetljena, tako da si mogel razločiti vsak najmanjši predmet na njej. Spredaj so stali hrabri vojaki, na čelu jim Don Henrik s svetlo sabljo. Pri topih so deloma stali, deloma ležali topničarji in opazovali učinke strele; zgoraj nad zadnjim delom ladje pa si lahko videl kapitana, ki se mu je jasno brala napeta paznost in pričakovanje raz obraz. Ob njegovi strani je stal mož, ki mu baje ni bilo veliko za boj, marveč mirno je stal in zrl nepremično proti Kataniji, kot bi hotel vkljub temi odkriti in najti nekaj druzega na suhem. Toda le en trenutek si videl celo sliko, kajti gosti dim in tema sta takoj zopet zagrnila celo ladjo s pajčolanom in skrila celo sliko očem. Ko se je dim nekoliko razvlekel, so zapazili Španci, da korzar brez vse škode nadaljuje svojo pot.

„Prepozno bo, gospod kapitan, za daljni lov,“ pravi prvi poročnik; „toda jutri je tudi še en dan, in tiček nam ne sme uiti.“

„Da, gospod kapitan, pustite preganjanje vozite rajši v pristanišče katansko,“ prosi neznani potnik; „o kako hrepenim po svoji ženi in malem Francku; tri mesece sem ju moral pogrešati! Gospod, vi morate biti moj gost v lepi vili pri Kataniji, tam boste spoznali moje drage.“

„Ne bo takoj mogoče, gospod Ivan, morate malo potrpeti,“ odvrne kapitan, „žal mi je, toda dolžnost je pred prijateljstvom. V pristan ne smem, sicer mi korzar uide.“

„Pa mi dajte vsaj dober čoln in dva moža, da dospem lahko še danes domov k svojcem,“ prosi opetovano gospod Ivan.

„Čoln in može imate lahko, a sam vas žalibog ne morem spremiti, dasi bi zelo rad.“ S temi besedami migne kapitan čolnarskemu poveljniku Petru, dá mu vse potrebne ukaze in kmalu je plul lahen čolnič po morju in nesel trgovca Ivana proti domu.

Ubogi oče! Ko bi bil pač vedel, da je njegov mali, ljubi otrok Francek na korzarski ladji, noč in dan bi mu bil sledil, dokler ne bi iztrgal svojega bisera iz roparjevih rok.

Tam na pristaniškem nasipu in v mestu se je blesketalo nešteto lučic; gori na nebu je migljalo neštevilno zvezdic; spodaj pa je ležalo morje v smrtnem miru in tišini. Mirno, kot ne bi boteli motiti večernega miru, so se zibali valčki po morju proti obrežju in se vračali isto pot zopet nazaj. Gori v mestu pa je tožila mati v molitvi presveti Devici svojo srčno bol po izgubljenem otroku. V neizmernih bolečinah je klečal stari

Ignacij poleg svoje gospodinje, točil solze in molil tiho za svojega malega ljubčka. Kar nekdo potrka.

„Moj Bog, Gospod Ivan!“ vzdihne sluga Ignacij, „kako naj mu povem strašno novico?“ Smrtna bledica pokrije očetovo lice, ko zapazi Ignacijev objokan obraz.

„Sveta Devica, kaj pa se je pripetilo? — Angela!“

„Ivan! Francek!“ vzklikne uboga mati in omahne nezavestna v naročje Ivanovo.

„Francek je mrtev?“

„Korzarji so ga uropali,“ odvrne Ignacij motno.

Kako žalostno je bilo pač to snidenje in jutro, zadnji majnik, god materin, ki se ga je deček vedno tako veselil!

Medtem pa je ležal ubogi Francek uklenjen na dnu ladje med 30 soujetniki. Celo noč je jokal in tarnal; šele proti jutru so zmagale naravne sile njegovo žalost. Solze so se posušile in kmalu je naznanjalo redno dihanje, da je objel Francka sladki sen nedolžnosti.

4. Proti Tunisu.

Končno je izginila temna noč in novo, mlado jutro je vstalo na morju. Vse je bilo mirno naokoli. Lahen vetrič je nabiral valčke, ki so se zaletavali v ladjo, v lahne gube. Daleč tam na obzorju so bili temni oblaki kot granitni nasipi in kakor bi hoteli dati morju mejo tam,

kjer se izgublja človeški vid. Vedno bolj so sv
obledevale zvezde, vedno bolj se je svetilo nebo. Fr
Zdelo se je kot bi hotel angel z nebes ugasniti k
svetle luči noči, da jih prižge zopet v večernem za
mraku na božjo zapoved. Temnovijoličasta barva
oblakov se je umikala svetlordeči, purpurnati, n
ki se je razlivala po vsem vzhodu. Naenkrat se
nekaj zablišči na vzhodu in kot strel švigne zlat ž
žarek po vodi. Hitro ga pograbi val morja, da p
bi ga nesel ladji kot prvi jutranji pozdrav. z
Vrstili so se traki drug za drugim, val za va-
lom so širili tekoče zlato dalje. Med vrhovi in
grebeni valovja pa se je vse blesketalo kot bi
bili duhovi morja zapustili svoje kristalne palače
in se zbrali v nižavi z valovjem k veselemu plesu.

Tedaj se dvigne solnce popolnoma iz morja,
in čim višje je vstalo, tembolj se je blesketalo
morje. Galebi in potapljavci so se gugali nad
valovjem sèm od suhe zemlje in delfini so se
igrali za ladjo. Toda na ladji se niso zmenili
za krasoto mladega solnca. Ahmed in njegovi
ljudje niso imeli smisla za naravno lepoto;
mislili so le na plen in rop. Sedaj so morali
misliti seveda le na to, da dosežejo kakor hitro
mogoče varno pristanišče v Tunisu, da se jim
ne približajo zopet neljubi Španci.

K ubogim ujetnikom na dnu ladje pa ni
mogel noben žarek mladega solnca, da bi jih
malo razveselil v bridkem trpljenju. Temna
noč je plavala nad njimi, tako da drug drugega
niso videli. Tiho, prikrito jokanje je bilo slišati
iz enega kota, medtem ko je drugi dal duška

so svojim bolečinam z glasnim ihtenjem in tarnanjem.
 oo. Francek se prebudi. „Mama, mama!“ zakliče deček.
 iti Ko zasliši jok, nadaljuje: „Ljuba mama, Ignacij,
 m zakaj pa jokata? Papa se vendar vrača.“

va „Ubogi otrok, tvoje matere ni tu,“ dé mu
 ti, nek mili glas blizu njega.

se Sedaj šele se spomni Francek zopet svoje
 at žalostne usode. „Mama, ljuba mama, moj dragi
 a papa!“ mu je ušlo preko ustnic, nato so pa
 y. zalile solze vsako besedo.

„Ne smeš jokati, dečko,“ pravi mu isti glas
 kot prej, „tvoj angel varih te bo še gotovo pri-
 peljal nazaj k dobrim staršem.“

„Kdo pa si ti? zakaj si me pa prinesel
 semkaj?“ vpraša Francek; „jaz sem hotel iti le
 papanu naproti, danes je pa moje mama go-
 dovni dan. Nesi me nazaj, jaz ne maram s tabo.“

„Ljubi otrok,“ dostavi neznani sotrpín, „jaz
 te nisem sèm prinesel, saj smo vsi ukradeni
 kot ti.“

„Ali si tudi ti iz Katanije? Kako ti je ime?
 Sta tudi o. Baptista in brat Krištofor tu?“ vpraša
 deček.

„Iz Katanije nisem; tudi ne verujem, da bi
 bila tvoj oče in brat tu; prinesli so te včeraj
 popolnoma samega semkaj. Jaz in moji tovariši
 smo z nekega manjšega otoka; ti roparji so nas
 napadli in prinesli semkaj na ladjo. Meni je
 ime Izidor in sem duhovnik; toda sedaj mi moraš
 tudi ti povedati svoje ime, moj mladi prijatelj.“

„Jaz sem Frančišek Fiore iz Katanije, mo-
 jemu papa je ime Ivan, in moji mama Angela.“

„A tako; če moreš, pridi malo bliže k meni,“ pravi duhovnik. Zastonj je skušal Francek vstati. Pri vsakem poizkusu je znova vzdihnil, kajti vrvi, ki so mu vezale noge in roke, so se mu zajedale vedno globlje v meso.

„Ni mogoče, oče, komaj se gibljem.“

„Poizkusi, če lahko plaziš po tleh; samo dva koraka, pa boš pri meni.“

Ko je končno ležal Francek na strani Izidorovi, vpraša ga ta tiho, če je že opravil jutranjo molitev. Ker je rekel, da ne, začneta moliti skupno. Pri dečkovi molitvi so pozabili nekoliko tudi drugi na bolečine in začeli so vsi poluglasno moliti. Po končani molitvi reče: „Častitljivi oče, sedaj pa prosiva Boga, da bi kaznoval hudobne roparje, da se vrnemo mi kakor hitro mogoče domov.“

„Ne, ne, Francek, tega ne smeva,“ odvrne Izidor, „ali ne veš, da moramo svoje sovražnike ljubiti?“

„Da, da,“ dè deček poluglasno, „toda jaz ne morem ljubiti teh surovih ljudi, ki so me ukradli mojim staršem.“

„Si li pozabil, da je ljubil Jezus celo otrpnjene Jude, ki so ga pribili na križ? Glej, otrok moj, tako morava tudi midva ravnati. Moliti hočeva za svoje sovražnike kot naš Zveličar; ali ni res, Francek, še en' očenaš za uboge korzarje?“

Počasi so se vlekli mučne ure dneva. Vedno večje in glasnejše je bilo toženje in stokanje jetnikov. Bolečine, lakoto in žejo je

i, "povečalo še hrepenenje po domu, po prostosti, negotovost usode. Kako dolgo bodo morali pač še tu ostati v tem okuženem zraku? In če pridejo zopet enkrat na dan, kaj jih pač čaka potem?

Obupni klici, tiho jokanje in glasno tarnanje je bilo slišati od vseh strani; otroci so klicali svoje starše, nesrečna mati je klicala po vrsti imenoma svoje ljube otroke in jim dajala najlepše in najslajše priimke, ki si jih more zmisliti ljubeče materino srce. A vse to tarnanje je slišal edini Bog, katerega previdnost dopušča nesrečo temu in onemu; našel pa je ta jok odmev tudi v dobrem srcu Izidorovem. Zelo se je trudil ubogi duhovnik, da bi delil vsem tolažbo sv. vere.

Končno so se spustile zopet temne večerne sence na morje in ladjo in vsi so zadremali vsled utrujenosti in onemoglosti. Bila jim je to zadnja noč pri korzarjih. Kje bodo položili trudno glavo k počitku prihodnjo noč, to vé samo Bog. Gotovo se jim ne bo dobro godilo kot sužnjem svojih gospodarjev.

Medtem je hodil Ahmed počasi na krovu gori in doli. Kar obstane pred Hušinom in se ponosno nasmeje: „Češčen bodi Alah! Danes smo nevercem dobro ušli, pač je bil drzen čin, kako smo jadrali in smuknili mimo njih! Alah naj jih potopi, če nam še enkrat pot zastavijo. Toda pri sv. Kaabi prerokovi v Mekki! zadaviti hočem te španske kače, kakor hitro pride dan osvete.“ Pri teh besedah je stisnil pesti in udaril tako močno po ograji krova, da so gu-

sarji, ki so bili blizu, kar odskočili. Hušin, jutri zgodaj bomo videli že Tunis. Poslušaj! zapovej, da se danes še dobro straži; nobeden mož ne sme pod krov, dokler nismo popolnoma varni.“

„Dobro, gospod!“

Ker se je gusar obotavljal in obiral, da bi zapovedal takoj moštvu, kar je hotel korzar, zagrmí Ahmed znova: „Kaj pa čakaš, suženj? Ali naj te jaz premaknem?“

„Ne zmerjaj me, gospod, hotel sem izvedeti tvojo voljo glede ujetih kristjanov.“

„Kaj pa je, ali se upirajo? Naštej jim jih 25 po podplatih.“

„Ne gospod, hotel sem vedeti, če želiš, da jim dam kaj jesti?“

„Ali si znorel, suženj?“

„Ne gospod, tebi bo v škodo. Od včeraj še niso ničesar dobili. Če jih še dalje stradaš, ne bo baš tvoj dobiček na trgu v semnju.“

„No, prav; vrzi pozneje kruha med nje, toda sedaj se podvizaj.“

„Dobro, gospod!“

*

„Zemlja se vidi!“ je zaklical mož na jarboli. In res se je pokazalo tuniško obrežje. Hitro se mu je bližala ladja gnana od ugodnega vzhodnika. Že se je mogel razločiti izliv kanala, ki vodi ladje iz morja v pristan.

Kot slika slikana od umetnika je ležala pred njimi krasna dežela. V mlademu solncu so se kar svetili zidovi mesta. Med hišami so se dvigale visoke palme in rastrostirale svoje veje

podobno široki strehi. Ladja se je obrnila v kanal, ki sta ga obdajala dva ozka kosa zemlje. Na desni so se dvigale razvaline nekdanjega Kartaga, na levi pa se je dvigala grozno visoka nedosežna trdnjava Goleta, ki jo je skoraj 100 let pred našo povestjo premagal Karol V.

Ladja je dospela do konca kanala in plula v veliko morje „Malo morje Arabcev“. Kako se bleskeče in odsvita morsko površje! Cele jate srebrnobelih potapljavcev in rdečih flamingov so oživiljale zaliv. Še par trenutkov in sidro velike korzarske ladje se je pogreznilo v morje.

5. Na sejmu sužnjev.

Ker je bilo še precej zgodaj, so se morali sužnji takoj izkrcati in iti na trg v semenj. Z rok so jim bili sicer vzeli okove, toda vseeno so se težko po konci držali od same slabosti. Stali so še na krovu; a zapreti so morali oči, ker jim je preveč bleščala solnčna luč. Nekateri se je opotekal in se zgrudil; toda trdi udarci in suvanje nečloveških korzarov so jih prisilili, da so zopet počasi vstali. Medtem so spustili Ahmedovi ljudje čolne v morje, ujetnike pa so napodili v čolne, ki so se jeli pomikati bliskoma proti suhi zemlji.

Na obrežju so jih vredili v vrsto, da bi šli skupno na trg v semenj. Po dva in dva, roke na hrbtu zvezane, so se pomikali ubogi ujetniki spremljani od korzarov po ozkih, krivih cestah in mestnih ulicah. Francek je stopal na Izidorovo prošnjo na njegovi desni. Dobri du-

hovnik je imel dečku še marsikaj povedati; kajt bil je pripravljen na to, da ju loči najbližnjeped trenutek in kaj naj bi bilo potem med nevercglaz iz mladega dečka.

„Francek, kmalu ne bom več pri tebi; alipes mi obljubiš, da ne pozabiš nikdar svojega Boganik in ne opustiš svoje vsakdanje molitve?“ zla

„Obljubim, gospod Izidor; toda zakaj nezal moreva več skupaj ostati? Če naju ločijo, bom Na jaz zelo žalosten, ker potem nimam nikogar več, ne ki bi mi bil naklonjen.“ vs

„Prodali nas bodo, moj ljubi.“ z

„Komu pa, preljubi oče?“ ti

„Ne vem, Francek. Toda, če bi te topli, ali boš kljub temu opravljal vsakdanje molitve?“ l

Solze so zalile dečku oči in jokaje vpraša: „Zakaj bi me pa topli? Saj nisem storil nič hudega?“

„Miren bodi, otrok moj, upajmo, da ne bo tako hudo; toda moli vsak dan v čast Materi božji in angelu varihu, da bi te varovala in kmalu pripeljala k staršem.“

„Ah, kako se bojim; jaz hočem pri vas ostati in biti z vami skupaj prodan!“

Prispeli so na širok prostor, ki so ga morali prekoračiti. Na levo in na desno je bilo vse polno izložb in kram, po trgu pa se je gnetlo tuniško prebivalstvo. Tu si našel vse najrazkošnejše vzhodne izdelke. Krasne turške preproge so kar čarale oči s svojimi živimi barvami. Blesteči meči in svitla bodala z zlatimi držali so vzbujala pozornost Arabcev, ki jim je lepo orožje največji ponos.

Med množico so se pomikali mirno in resno
in beduini iz Sahare; bili so krepke postave. Krog
glave in pleč so imeli ovit širok burnus, ki je
postal že davno enak po barvi pustinjskemu
alpesku, da si je bil prvotno lepo bel. Tudi straž-
niki so se pokazali tupatam v svetlomodri z
zlatom obšiti uniformi, da so pazili na red in
zabranili ali umirili tupatam kak pretep in prepir.
Na koncu trga pa so bile postavljene najrazlič-
nejše kuhinje in lope, da so mogle ugoditi ob
vsakem času tujim in domačim in jim postreči
z jedjo in pijačo. Željno so pogledovali ubožci
tja, od koder je prihajal prijeten duh jedil, saj
niso že dva dni ničesar jedli razen koščka suhega
kruha; a ni je bilo dobre roke, ki bi jim podala
najmanjši dar.

Prisiljeni so korakali dalje, tepeni od kor-
zarov, zasramovani od množice. Končno so
dospeli do mesta. Kot govejo živino, tako so
jih signali skupaj na trgu. Nobenega stola niti
kamena ni bilo, ki bi nudil utrujenemu sužnju
prostorček, kjer bi se odpočil. Utrujeni so
omagali nekateri in popadali po tleh, a bič
paznikov jih je takoj prisilil, da so vstali in se
postavili v red. Na stene bližnjih poslopij in na
rame svojih sosedov naslonjeni so pričakovali
vsak svoje usode.

Kakšen prizor človeške nesreče, krute usode
se ti je tu nudil! Črni zamorci iz vseh krajev
Afrike, beli sužnji z otokov in obale srednjega
morja, da celo z Angleške, oblečeni samo v po-
trebne cunje in ostanke nekdanje obleke, so

stali tu na prodaj. Sila in nesreča se je brala iz bledih lic. Otroci, mladeniči, možje, žene celo sive onemogle starčke je zvleklo skupaj grozno poželjenje po plenu. Med nesrečnimi žrtvami so hodili kupci semintja in gledali sužnje. Če jim je kdo ugajal, je moral pustiti, da so ga kot žival vsega pregledali in pretipali; dvigati je moral velike teže in gorje mu, če je omagal; potem je čutil brezčutni bič nečloveškega trgovca na vratu in na ramah. Če je bil kupec zadovoljen, so se začeli pogajati za živo blago.

Komaj je bil Ahmed razpostavil svoj plen, že so se kupci rinili krog njega. Pazniki sužnjev visokih gospodov so premostrivali pazno novoprišlece in že v umu določili približno vsakemu ceno. Posebno Francek je obračal pozornost vseh kupcev nase. Pač so bile uničile težave zadnjih dni svežo lepoto mladih lic, gosti temni kodrci so se mu vsuli brez reda po čelu, in jasni pogled je bil izgubil svojo lepoto in zanimivost; vendar pa je imela vsa njegova postava na sebi nekaj posebnega, da si je celo vodja korzarjev obetal velik skupiček zanj. Še vedno je stal deček ob Izidorjevi strani, ki se ni nikdar utrudil hrabriti svojega mladega prijatelja za težave prihodnjih dni in ga poučiti v nevarnostih njegove sv. vere. Ravno je prav zamaknjeno in pazno poslušal Francek besede Izidorove, ko stopi Ahmed z enim kupcem k njima.

„Francek, ljubi vedno Boga in sv. Devico in ne pozabi nikoli molitve!“

„Gotovo, gotovo, oče,“ odvrne deček; potem nista mogla več govoriti vsled kupčije; kajti ravno je stopil k njima nov kupec.

Novi kupec je bil majhen možiček ostrega pogleda. Razmršena brada mu je segala doli na prsa.

„Bog daj srečo, hrabri Ahmed,“ začne možiček skozi nos.

„I tebi, sladko kot med,“ se je glasil mrmrajoč odgovor, „toda kaj želiš Mulad?“

„Alahu bodi potoženo: Sajd, moj suženj, mi je ušel. Jeza prerokova naj ga zadene! Inel sem ga skoraj za sina.“

„Le potolaži se, Mulad,“ pretrga ga Ahmed v govoru, „tu je še dovolj lepih dečkov.“

„Gospod, ne norčuj se. Alah mi je prepovedal bogastvo, zato mi je pa odnesel še to, kar sem si bil prihranil; ko bi ne bil tako star, rad bi si takoj sam pomagal.“

„Delaj kratko, ubogi Mulad,“ ponorčuje se ošabno korzar.

„Gospod, deček tamle bo pač poceni; a jaz bi rajši boljšega sužnja, toda denar!“

„Že vem, skopuh, kaj pa daš?“

„Dvajset pijastrov, gospod; to je ves moj denar.“

„Dvajset pijastrov? Pri preroku, ni slabo, Mulad. Dvajset pijastrov, haha!“

„Tvoj smeh me žali, plemeniti Ahmed; imej usmiljenje z mano in prepusti mi dečka!“

„Spomni se, kje imaš denar spravljen; pojdi domov pa prinesi svojo mošnjo polno cekinov potem bova naprej govorila.“

„Gospod, ti se šališ! pusti mi dečka šum trideset pijastrov; imeti ga hočem za lastnega otroka.“

„Kaj se to pravi pri revežu? Poišči si enega slo ki je že vaje trpeti lakoto. Poglej tegale,“ prav Or in pokaže na Izidorja. „Ta je pa tak kot bšir vzdržal celo leto ramazan (postni mesec).“

Zdihovaje privleče Mulad mošnjiček iz šiga rokega kaftana in plača zahtevano svoto, nato je pu bil Izidor njegova last. Pri slovesu reče du te hovnik še enkrat: „Francek, Bog te obvari in Č sv. Devica! Ljubi ju vsikdar in ne pozabi svoje z vsakdanje molitve.“

„Gotovo ne pozabim, oče,“ se je glasil k odgovor, potem sta bila ločena.

Veliko visokih ponudb je imel Ahmed za dečka, a nihče ga ni kupil, ker je Ahmed preveč zanj zahteval.

„Pridržati ga hočem zase,“ je dejal korzar. „Če se odpove svoji veri in postane moslim, ga lahko pozneje adoptiram za sina, ako bo obetal, da bo dober mornar.“

6. Odpadnik.

Zvečer istega dne je bil Ahmed ves svoj plen razpečal razen malega Francka. Večina jih je prodal za sužnje beduinskemu šejku v puščavo.

Ravnokar stopi v svojo hišo korzarski vodja in se vsede v hladnem večernem mraku na hodniku, ki so ga krasili lepi stebri in omejeval majhen dvor, da bi si odpočil. Lahno je

ka žumljala voda vodometa in praskajoče je padala
negrebrna vodena vrvica, ki je škropila visoko
proti nebu, zopet nazaj v mramorno izdolbino,
negslonečo na šestih fantastično izklesanih živalih.
Oranže, jasmin in najrazličnejše cvetke so raz-
širjale lep, mameč duh; po hodniku so bili
nastavljeni krasni divani, izza njih so se dvi-
šigale ponosne palme, po tleh pa so bile pre-
prežene razkošne turške preproge, in sužnji so
tekali semintja ter stregli svojemu gospodu.
Čez nekaj časa odpusti Ahmed vse sužnje in
zapove enemu izmed njih, naj pokliče Zakija.

V par minutah je bil ta že pri Ahmedu. Zaki
Kiralah je bil njegov oskrbnik in paznik nad suž-
nji. Navadno je bival v puščavi na veliki oazi, ki
je bila last gusarskega kapitana. Dolgo je že
pripovedoval stari hišnik svojemu gospodu, kaj
vse se je pripetilo in dogodilo tačas doma, a
še vedno sta se živo razgovarjala. Dasi se je
kazal Ahmed napram sužnjem vedno kot trdega,
neizprosne gospoda, je bil vendar proti Za-
kiju precej zaupen.

Bilo je že tega okroglo 15 let, ko je Ahmed
Bei Kalil-el-Fatalah prvič ropal po južnozapadnem
italijanskem obrežju. Prav na koncu južnega dela
zaliva sv. Evfemije, ne daleč od Britanika, je
ležala na obrežju borna ribičeva kočica. Pred
njo je sedel mladenič kakih 19 let in je po-
pravljal poškodovane mreže za prihodnji lov.
Med delom je žvižgal lepe pesmice drugo
za drugo. Kar naenkrat vrže mreže vstran; skoči
pokonci in pogleda proti naraščajočim valovom.

Ravno je zavila neka ladja okoli južnega zalivskega konca. „Jaz bi se lahko tudi tako dobro imel kober tile tam doli,“ je mrmral ribič; „zlodej vzemi to avto revno ribarstvo, noč in dan se človek trudi, pa še nič ne doseže!“

Z Britanika je zadonel večerni: Ave! a mla-
denič se ni odkril, da bi molil.

„Tone, ali ne slišiš Angelovega češčenja?“ zakliče nek ženski glas. „Otrok moj, kaj bo to, če ne boš več molil!“

„Ah, mati; vedite, da nisem več otrok; na tiho nedeljo jih bom že dvajset; čas je že, da se učim stopati po lastnem potu.“

„Tega je kriv nesrečni Leonardo, on te je pohujšal. Seveda v gostilni, v njegovi družbi moreš gotovo pozabiti moliti; toda kaj bo z nami, če boš zapil ves svoj denar v gostilni, v družbi lahkomišljenih tovarišev?“

„Zato vam pač ni treba skrbeti, mati,“ méni Tone, „Leonardo ima denar.“

„Koliko pa še? Tistih 800 lir, ki jih je podedoval po svojem dedu preteklo jesen, tiste lire bodo pač kmalu pri kraju.“

„Kaj vse veste,“ pravi norčevaje se Tone.

„Otrok moj, tako odgovarjaš materi? Ali si popolnoma pozabil četrto zapoved? Toda čuj: od danes naprej ti prepovem vsak korak z lahkomiselnim ničvrednežem.“

„Naj bo, mati; vedite namreč, da sem ribarstva do grla sit; danes še grem k svojemu botru Antonu in se mu javim za voznika.“

keg Po teh besedah pusti Tone mater in jo kolbere ne meneč se za njeno tarnanje ob obali i tnavzdol in pojoč si prijetno mornarsko pesem.

pa Zdavnaj že je bila legla noč na zemljo; a mati Petronila je še vedno pričakovala sina. ula-Ura je minila za uro a o njem ni bilo ne duha ne sluha.

?“ Nepokornega sina je medtem že Bog kaznoval. Ko je blodil in taval ob obali, da bi upokojil nemirno vest, so ga prehiteli korzarji; na Tone je bil prvi Ahmedov plen in je takoj pri prvih njegovih grožnjah zatajil sv. vero, in ko se je njegova mati doma žalostila in tarnala e v smrtni žalosti, je že užival renegat, odpadnik i sadove svojega odpada od prave vere.

Toda čas je že, da se vrnemo nazaj v Ahmedovo hišo, kjer sedi s svojim oskrbnikom v živahnem pogovoru korzarski poglavar.

„Prepusti malega meni, gospod,“ pravi oskrbnik; „jamčim ti zato, da kmalu zataji svojo vero.“

„Kaj mi pomaga tvoje jamstvo, Zaki, če te nekega lepega dne razveseli in zmoti, da bi si šel pogledat svojo lepo domovino z malim gjaurom in z lepo svoto mojega denarja.“

„Gospod, to mi predbacivaš!“ zakriči ves bled oskrbnik.

„Vi, Franki, ste vsi nezanesljivi,“ odvrne mirno. „Gotovo, ti ne bi bil prvi, ki bi to storil. Če vam še tako pridigujemo o novi mohamedovi veri, vedno sanjarite, dokler ne pridete zopet na staro nevero.“

„No, no, gospod,“ odvrne Zaki s tresočim glasom, „to je bajka. Končno pa mi je vse eno, kaj počneš z dečkom; meni bi bilo le žal, če bi prišel v roke Frankom, kar se jakodeč lahko zgodi.“

„Kaj misliš, da bi prišel lahko Frankom v roke?“

„Da, prav tako sem rekel. Ali ne veš, da opravlja ta prokleta zalega svoj umazani posel že javno? V ječe in temnice, povsod najdejo pot. Alah naj me kaznuje! res je pa le. Pogum imajo, da . . .“

„Da si vesel, da prideš proč, ker sicer se ti lahko še vest zbudi.“

„Ahmed Bei Kalil-el-Fatalah, to norčevanje si lahko prihraniš. Saj veš dobro, da nisem tvoj suženj, odkar imam prerokovo vero. Če mi pri tebi ne ugaja, sem sam svoj gospod!“

„Oho! dobri Zaki, tako nisem mislil. Žaliti te nisem hotel; kar sem rekel je le prazna šala o onih bajkah.“

„Dobro, torej ne govoriva več o tem. Toda kaj sem hotel reči, dečko ni tu kot suženj dovolj varen; frankovski duhovniki ga bodo kmalu zavohali.“

„Za vraga! ali ni nikakega bodala, ki bi jih rešil teh skrbi?“

„Imamo takoj nerodnosti in sitnosti, gospod; najboljše je, da gre dečko z mano.“

„In kaj misliš ž njim početi?“

„Kako moreš še vprašati, gospod? Prva skrb mi bo pač, da ga odvrnem od njegove krive vere.“

„Če se ti pa ponesreči, Zaki?“

„Ponesreči, gospod! Ali sem podoben možu, žaki si da črtati in prekrižati svoje načrte od mladega dečka? Le daj mi vso prostost, potem se bo gotovo kmalu udal; saj vendar govorim njegov jezik.“

„Ne prenašli se preveč! Bog vedi! ta dečko ne bi bil prvi trdoglavec, da ga moslim ne bi spreobrnili.“

„Gospod, mislim, da mi lahko bolj zaupaš. Pač bi moral biti nepreviden, ako bi hotel začeti s silo.“

„No, pa vendar se včasih tudi s silo kaj doseže; jaz se vsaj še dobro spominjam, kako brž se je pokoril pred petnajstimi leti moj prvi ujetnik prijaznim grožnjam mojih ljudi.“

Zaki se je vedel, kot bi bil preslišal zadnjo opazko, ki se je nanašala nanj; toda bledica, ki mu je pokrila lice, je dokazovala, kako je čutil to zaničevanje. „Torej pri tem ostane gospod,“ dé kar mogoče mirno, „dečko gre z mano na moje posestvo, kjer ga bom zelo strogo nadzoroval. Če ga ne bo mogoče spraviti v enem mesecu na drugo pot, potem začnem s silo.“

„Čemu tako kmalu? Dam ti podvojen obrok; pusti da se otrok sam razvije. Otroci so radovedni; mogoče nas pripelje to prej do cilja. — Toda še enkrat ti rečem, pazi sam nase, da ti deček ne zmeša glave!“

„Že zopet staro norčevanje!“ vzroji oskrbnik.

„Šala, šala, dobri Zaki, lahkomiselna šala. Toda pustiva že to; noč se bliža; jaz sem truden,

moram počivati, ti si moraš pa tudi za daljnjotr
pot še to in ono pripraviti.“ sve
iz
m
ču
ko

S temi besedami sta se ločila.

8. Na potu v puščavo.

Končno je zasvitelo rano jutro. Doli na dvorišču je že zgodaj vse bilo na nogah in sužnji Ahmedovi so pripeljali že kamele, da jim nalože tovore. ga
u
K
r
g
t

Tedaj stopi iz hiše oskrbnik; v desnici je držal neprijetno orodje — bič. Plaho so se umaknili sužnji vsak v svoj kot in glasno govorjenje in upitje, ki je vladalo prej doli na dvorišču, je utihnilo v trenutku njegovega prihoda. Zaki je bil, kot se je dalo sklepati, zelo slabe volje. Oči so odsevale jezo, na čelu pa so mu bile začrtane globoke poteze.

„Halo, na delo, prokleti tatovi časa; ali se boste požurili?“ Tako je vpil in brezusmiljeno vihtel bič po plečih najbližjega reveža. Bolestno so se zvijali od bolečin trudni ubožci in skušali podvojiti svoje delo. Čez dobro uro je bilo vse pripravljeno za odhod. Oskrbnik pa je šel medtem še enkrat h gospodarju, da bi mu dal ta zadnja povelja in nasvete.

Krog osmih zjutraj je bilo, ko je zapustila karavana Ahmedovo dvorišče in šla vun pred mesto, kjer se je združila s paznikom šejha Omarja, ki je namerjal ravnotako odriniti k svojemu gospodu v puščavo. Zaki, dva služabnika in Francek so bili ostali še zadaj. Ubogemu

otroku so zalivale srebrno - čiste solze mlade svetle oči; sveža, brhka mladost je bila izginila iz mladih lic in lepi kodri so se mu vsuli razmršeni po visokem čelu. Drugič v življenju je čutil, kaj se pravi trpeti lakoto. Na ladji je komaj zaužil par grižljajev trdega kruha, ki jim ga je dal vreči Ahmed in danes zjutraj so mu ugrabili sužnji zajtrk, ki je bil njemu namenjen. Kar le mogoče prijazno se približa odpadnik-renegat dečku, pogladi mu kodre raz čelo, prime ga za brado in reče prijazno v laškem jeziku:

„Nikar ne jokaj, moj mladi prijatelj; kmalu ti bo boljše; daj, pojdi z mano, daj mi rokco.“

Začudeno ga gleda Francek, ko sliši natenkrat svojo materinščino.

„O, tako sem lačen,“ pravi nato jokaje.

„Ali nisi še ničesar dobil?“ vpraša Zaki.

„Ne, gospod; samo jaz nisem ničesar dobil, drugi so vsi dobili.“

Brž ukaže Zaki prinesiti dečku jedi. Zelo mu je dišalo, a ni pozabil pobožno se prekrižati in moliti, predno je začel jesti.

„He, kako si ti pobožen, dečko!“ pravi oskrbnik norčevaje se. „To je prav; prej moliti, potem jesti!“

„Gotovo so tudi tebe ukradli,“ omeni deček, ko se je malo pokrepčal.

„Da, moj mladi prijatelj; a pojdi, čas je že, da odrinemo.“

„O to je lepo,“ vsklikne Francek in tleskne z rokami. „Ni li res, ti me vrneš mojim staršem?“

„Pozneje, sedaj moramo najprvo vun iz mesta, tukaj nismo varni.“

Tega deček ni pričakoval. Brezupno, neutešljivo se znova zjoka.

„Umiri se, srček moj, kmalu bo boljše, potem boš zopet vesel in živ kakor si bil dozdej.“ S temi besedami dvigne renegat dečka in ga posadi na kamelo k sužnju, kateremu zašepeta nekaj na uho. In začeli so se pomikati počasi po ozkih temnih maloobljudenih ulicah vun iz mesta.

Že tri dni so bili na poti, pa še niso prišli do cilja; od Tunisa do roba puščave je namreč kakih 200 ur hoda. Ubogi Francek je torej moral zelo veliko pretrpeti. Čudna hoja kamele mu je namreč povzročala zlasti v začetku velike bolečine. Večkrat je prosil, naj ga denejo na tla in pusté, da gre peš; toda renegat ni slišal njegove prošnje in je dirjal le naprej. Samo opoldne v največji vročini so se malo ustavili, in takrat si je Francek lahko malo odpočil. Tudi Zaki ni bil več tako prijazen proti dečku, ker ga je vedno nadlegoval s svojimi prošnjami. O, ko bi bil vsaj oče Izidor pri njem, potem bi imel Francek vsaj enega prijatelja, ki bi ga sočutno tolažil!

Končno so dospeli vendar do mesta Radames na robu puščave. To je bilo šele peti dan zvečer. Mansor, paznik šejha Omarja, je ostal sam čez noč tu, renegat pa se je še vedno bal, dasi brez vzroka, da mu ne bi kdo iztrgal mladega Francka. Zato je šel par ur dalje.

Bil je lep večer; nobenega oblačka ni bilo na sinjem nebu. Luna se je svetila iznad nizkega

igrmičevja in skozi redko drevje, ki je rastlo tu tako osamelo v puščavi, so se bliščale svetle nezvezdice. Lahno so se klanjali vrhovi grmovja nočnim sapicam in človeku se je zdelo, da spi vsa širna puščava. Le kak korak in petje rjavih sužnjev je motilo tupatam ta sveti mir.

Krog polnoči so se ustavili. Vso pripravo za šotore so sneli s kamel in kmalu je bilo postavljeno celo taborišče. Tovorne živali so privezali za krepke štore, da ne bi ponoči kam zašle v tej veliki puščavi. V sredi so zažgali velik ogenj, ki naj bi jih varoval pred napadi divjih živali, in so nato sladko zaspali. Francek se ni zbudil vkljub vsemu šumu in ropotu, ki ga je povzročilo delo taborišča. Previdno ga je vzel Zaki iz sedla, ga zavil v gorko rjuho in ga položil kraj svojega šotora.

Kakor hitro pa se je zasvitelo jutro, opomni služabnik, ki je bil zadnji na straži, da je treba odriniti. Brž so užgali nov ogenj in pripravili zajtrk. Voda je kmalu vrela in notri so dejali malo ječmenovke iz kositerne šatulje in malo smetane. Zajtrk je bil gotov. Medtem je stopilo solnce že nad vse vzhodne peščene hribčke; Zaki se je pa jezil, da Omarjevih ljudi še ni. Zato nevoljen pošlje enega jezdeca na bližnjo višino, da bi pogledal če jih li že vidi; ko se je pa ta povrnil brez vsakega obvestila, so se začeli pomikati dalje. Imeli so namreč pred sabo še težko pot, a zadnji dan hoda.

8. „Prepozno!“

Zjutraj onega dne, ko je bil Francek prišel na korzarjevo posestvo, se je izkrcala tudi neka ladja iz Italije v tuniškem pristanišču. Komaj so stopili potniki dobro na suho, že je tekel neki mož, ki se je pripeljal ž njo, skrbno proti gruči delavcev, ki so delali na obrežju. A žalostno se vrne gospod Ivan — to je bil namreč neznan mož, — ker njegovega Francka ni bilo med delavci. Ves dan je blodil po ozkih mestnih ulicah; kolikorkrat je ugledal kakega dečka, je mislil: ta bo pa Francek. Opetovano je klical na večjih trgih drago ime Franckovo, a zastonj. Potrto je premeril še enkrat vse mestne ulice in ceste, ko se je bilo že stemnilo. Srce mu je hotelo počiti, če je pomislil, da bodo morda res vse njegove nade in ves trud zastonj. Slika neutolažljive žene mu stopi pred oči; le da bi njo utolažil, je šel v Tunis in obljubil, da se ne vrne brez Francka. Pred oltarjem samostanske cerkvice so namreč obljubili starši, da posveté svojega izgubljenega sinčka samo Bogu in Materi božji, če jim ga vrne nepokvarjenega. Stari Krištofor pa je bil neutešljiv in je ihtel kot otrok:

„Lastno življenje bi rad žrtvoval Bogu za vašega sina,“ tako je govoril žalostnemu očetu. „Pojdite v Tunis in če najdete njegov sled, potem mi to takoj naznanite. Vreči se hočem k nogam opatovim, da mi dovoli, da grem v suženjske okove mesto otroka. Prej ne neham prositi!“

Ginjena sta se zahvalila oba, Ivan in Angela, dobremu redovniku za njegovo sočutje, toda te priponudbe nista hotela sprejeti.

„Ne, brat,“ odvrne oče, „vse svoje premoženje dam rad za svojega sinčka in rajše beračim sam ves svoj živ dan, kakor bi pripustil, da bi rotile vi toliko žrtvovali.“

„Pustite to, dragi prijatelj; jaz sem že star in za nobeno rabo več; če me Turek do smrti muči, posebnega ne bo dosegel, nasprotno: tem lažje in bolj gotovo si bom zaslužil nebesa. Vi pa morate skrbeti za svojo soprogo Angelo. Toda sedaj je čas, da se pripravite na pot; Bog naj vas spremlja in njegovi angeli!“

In ko je mislil ubogi Ivan tako na žalost svoje žene doma in na veliko ljubezen starega brata, je došel v bližino stare mošeje. „Francek, Francek!“ je klical. Kar začuti, da ga je prijel nekdo od zadaj rahlo za ramo; obrne se in zagleda visoko postavo plemenitih potez, zavito le v neobhodno potrebno turško obleko.

„Li niste vi gospod Ivan Fjore iz Katanije in iščete sinčka, ki so ga vam ukradli gusarji?“ vpraša tujec.

„Za Boga, povejte mi, kje je moj ubogi Francek, da ga še danes objamem!“

„Gospod, kako rad bi vam ustregel, če bi le mogel,“ pravi tujec s tresočim glasom. V istem trenutku pa priteče iz sosedne hiše suh možiček in zavpije:

„Asad, ničvrednež, kako dolgo naj pa še čakam? Če te vidim le še enkrat, da govoriš

s kom na ulici, mi ne prideš nikdar več iz hiše.“

Mirno posluša suženj te psovke in reče nekako slovesno: „Gospod, sem sicer tvoja last po božji volji, toda moje ime mi moraš pustiti, ime mi je Izidor in ne Asad!“ Nato se obrne še enkrat k Franckovemu očetu: „Gospod Ivan, mene so sem pripeljali sicer z vašim sinčkom, toda kaj se je pozneje zgodilo ž njim, tega ne vem. Mogoče bi vam povedal kaj francoski duhovnik, ki se tu mudi. Bog blagoslovi vaš trud! Če najdete Francka, pozdravite ga od Don Izidorja in spomnite se me tudi v molitvi!“

To je bil nov žarek upanja, nova nada. Takoj je pohitel oče k francoskemu konzulu, da bi izvedel za misijonarjevo bivališče. K sreči dobi dobrega duhovnika samega tam; toda ta mu je vedel še menj povedati kot Izidor; pač pa mu je obljubil svojo pomoč in ga je potolažil za par dni. Ves trud celega meseca je bil torej zastonj.

Končno mu svetuje konzul, naj se obrne na Deja, vladarja tuniškega, ki je bil tedaj slučajno v dobrem sporazumu s francoskim kraljem. Sam ga hoče v stvar vpeljati in mu po svoji moči pomagati in če Ivan ponudi Deju kak lep dar, mu bo dal kralj bržkone ferman (pismo), na podlagi katerega sme zahtevati sina nazaj, naj bo že pri komur hoče.

Seveda je bil gospod Ivan tega zelo vesel; takoj je kupil na semnju za 100 cekinov dve krasni umetni posodici in šel s konzulom v

iz Bardo, vladarjev grad. Peljali so jih tu v krasno dvorano, kjer sta odkrila svojo prošnjo.

č Vladoarju sta lepi posodici silno ugajali. st Pazno ju je motril ter smeje dejal: „Da, da, ti meni je prav! Povprašajte pri korzarju Ahmedu, ne ki me je postavil že nešteto krat v neljubo zadrego napram francoskemu kralju. Ukradenega n, dečka naj takoj vrne, sicer — pri Mohamedovi a bradi! — se mu lahko okrogla butica spremeni v ti prah, njegove zlate skrinje pa spravim v svojo zakladnico. Selim, spiši takoj ferman za tega moža!“ š

n Ferman so izgotovili, toda še predno je bil spisan in zapečaten, je izvedel Ahmed od dobrega prijatelja na dvoru, kaj se vse plete. „Kmalu lahko izvedo, da sem poslal dečka na svoje posestvo in z enim Dejevim uradnikom bodo šli tja, da bi ga oprostili. Hm, moram jih prehiteti! Kaj, brez odkupnine, brez odškodnine naj dam svoj plen? Pri Kabi v Meki! rajše zadavim dečka. Toda ne, postati mi mora moslim!“

Ko so prišli gospod Ivan, konzul in Kavas Dejev v korzarjevo hišo, so jim rekli, da ga ni doma in da dečka ni zdavnaj že več v Tunisu. Kje pa je sedaj, se ne ve.

„Prepozno!“ vzdihne oče in še bolj žalosten kot prej se vrne domov k svoji ženi Angeli.

9. Dnevi žalosti in trpljenja.

Počasi so minevali Francku dnevi v puščavi. Korzarjeva oaza je bila sicer lepa in prijetna, toda Francka je opominjala vedno na domačo

vilo pri Kataniji, kjer je preživel tako lepa le
pod nadzorstvom svojih dobrih staršev. nož

Bilo je tretji dan, odkar so bili v puščavam
Solnce je bilo že zašlo na zahodu za peščenim tu
hribčki in hribi; lahen večerni vetrič je dihorav
preko puste sèm in se igral z listjem drevja i
grmovja. Francek je sedel pod visoko palmo igovo
bridko jokal, ko pristopi renegat k njemu lajaj
Oko se stemni brezsrdniku, ko zapazi jokajočeg
dečka, in čelo se mu nabere v jezne gube. Abo
kmalu se mu zopet zjasni obraz in s hinavsko
prijaznostjo se vsede k dečku na tla. Ahn

Plaho se umakne Francek od svojega so-bri
vražnika; ta pa ga zgrabi za roko in ga nagovori pov
kar le mogoče prijazno: „Poglej me, ljubi Ceko; tod
jaz ti hočem vendar samo dobro, ne smeš vedno pre
jokati. Pojdi z mano v sobo, da boš videl, kako za
lepo obleko je poslal Ahmed zate iz Tunisa.“ tal

„Ne maram obleke! Ne maram biti Turek! jez
Pripeljite me raje nazaj k mojim staršem kot go
ste mi obljubili!“ A

„Oho, mladi moj gospod!“ ponorčuje se d
Zaki, „kako ti pristoja zapovedovanje! Toda le j
čakaj, to trmo ti bomo že še izbili iz glave!“ s

„Če me tu obdržite, ste lažnik: kdor pa F
laže, pride gotovo v pekel.“ i

„O če bi te le mogel izpustiti, kako rad
bi to storil! Glej, jako hudo me boli, da misliš, v
da te more mož kot sem jaz nalagati! Jeli res,
Ceko, tega ne boš več rekel? Glej, pot čez
puščavo je tako dolga, da bi ti sam moral med
potjo poginiti.“

le „Saj greste lahko z mano, Zaki; ta zlobni
nož je gotovo tudi vas ukradel in moj oče
čavam bo dal veliko denarja, če prideva k njemu,
nim tudi jaz, kadar bom velik; medtem bom pa
ihorav pobožno za vas molil.“

a i „Stopi sedaj v sobo,“ pretrga renegat raz-
govor, „temní se in slišijo se že šakali, kako
mulajajo.“

eg To je bil tedaj začetek novega trpljenja, ki
Abo trpelo morda še dolgo, dolgo časa.

ko Medtem ni minil skoraj dan, da ne bi
Ahmedov oskrbnik žalil in mučil dečka z novimi
obridkostmi. Sicer je bil poglavar korzarjev za-
povedal, da mora občevati z njim lepo in prijazno;
oda Zaki se je tega kmalu naveličal. Solze in
prošnje otrokove so mu zbudile znova vest;
zavest sirovosti in zlobe mu ni dala miru in
tako se je večkrat primerilo, da je iztresal svojo
jezo nad ubogim dečkom. Najslabše pa se je
godilo Francku ali kot so ga sedaj vsi imenovali
Abdalahu, če ga je zalotil Ahmed pri molitvi;
deček je moral občutiti zato trde udarce, ali ga
je pa siroveš še celo z nogo osuval. Toda s tem
se še nikakor ni zadovoljil nekdanji ribič Tone.
Predvsem je mislil vedno le na to, kako bi
iztrgal dečku sv. vero in zaupanje v pravega
Boga in Marijo. Francek je vedno trepetal po
vsem životu, če je moral poslušati grdo pre-
klinjevanje in žaljenje božje zlobnega moža. Sprva
ga je sempatam še opozoril na velike grehe,
toda prepogosti udarci biča so mu morali slednjič
tudi zavezati jezik.

Nekega dne je bil Zaki malo bolj razp^{Zaki}ložen; poiskal je dečka in se mu laskal, kar ^{Toda}najbolje vedel in znal. Toda Francek se ni d^{paz}zapeljati, in ko je grdi odpadnik zopet preklinja^{nika}zmaga dečka sveta jeza: „Molči, nesrečneš!“ ^zoči^{ko}upije in ga ostro pogleda; in ko je hotel zlobneⁱⁿnadaljevati svoje kletve, ga deček udari z vs^{še}močjo po nečistih ustih.

„To mi boš pa trdo plačal!“ zakriči jezn^vrenegat, „le čakaj, jaz te že naučim, kako s^{ha}govori in občuje s svojim gospodom!“ Nato^{fe}zagrabi svoj bič, ki ga je imel za sužnje vedn^{ka}seboj, vrže dečka na tla in ga bije po hrbtu^{er}in po glavi, kar le more. Kot črviček se j^pzvijal ubogi Francek pod težkimi renegatovimi^vudarci in vse njegove prošnje in stokanje^vje bilo zastonj; nasilnik ni preje nehal, dokler^vmu ni omahnila utrujena roka sama. Več dni na^lto se je deček le s težavo plazil okoli.

To je trajalo kak dober mesec. Kar pride^vnekega lepega jutra Ahmed sam nepričakovano^vna svoje posestvo. Zaki je bil vsled dečka v^vneprijetni zadregi, ko je zvedel, da je prišel^vnjegov gospodar.

Francek je sicer zelo malo razumel arabski, tako, da ni mogel sam potožiti korzarju svojih težav; toda med drugimi sužnji so bili skoro vsi z oskrbnikom nezadovoljni, in ti bi odkrili gospodu marsikaj, kar bi bilo za Zakija jako neprijetno. Na skrivnem jih da torej poklicati k sebi in jim zapreti s smrtno kaznijo, če bi kdo le kaj drugače govoril kot, da je ravnal

Zaki z dečkom vedno najlepše in najljubeznivejše. Toda bistro oko korzarjevo je že prvi dan zapazilo, kako s strahom je srečaval Francek oskrbnika. Globoke poteze obraza in motni pogled očič ga je kmalu prepričalo, da je renegat lagal, onako mu je zagotavljal, da se dečku godi dobro vsi in da se je že privadil svoji usodi. In to ga je še bolj utrdilo v mnenju, da vzame dečka s sabo v Tunis, da bi ga tam sam izpreobrnil v mohamedana.

„Ta gjaur, ki si je pri Deju izposloval ferman, bo medtem zapustil Tunis, ne da bi bil kaj opravil,“ dé sam pri sebi. „K večjemu še enkrat obišejo to moje posestvo, potem se bo pa vse pozabilo, in če imam dečka par mesecev v svoji hiši zaprtega, ne bo nobene nevarnosti več. Medtem bo postal moslim; kakor hitro se pa odpove svoji veri, ostane za vedno v Tunisu.“

Tako je računal Ahmed in odpotoval s Franckom nekega lepega dne v Tunis.

Francek je bil vesel, da ga je Ahmed rešil krutega tirana. Seveda tudi korzar ni ravnal s svojim mladim sužnjem ravno lepo in milo, a se mu vsaj biča ni bilo treba bati pa vedno poslušati grdih kletev in bogoskrunstev odpadnikovih.

Pot se je nadaljevala brez posebnih ovir do poldne družega dne. Krvavordeče in skrivnostno svetlo je bilo solnce na nebesnem svodu. Čarno so sevali njegovi žarki. Kamele, ki so se težavno pomikale po trdem, razgretim pesku, so kazale neki čuden nemir, in glasno poganjanje

sužnjev se je spremenilo v tiho šepetanje. Vsi obrazi so kazali čudno napetost in pričakovanje nečesa usodepolnega. Ahmed in njegovi tovariši so trpeli hudo žejo; voda se jim je v mehkih popolnoma segrela in postala popolnoma ne-
užitna. Medtem se je solnce vedno bolj potemnilo. Naenkrat obrne Fajek svojega konja, na katerem je jezdil dosedaj na čelu, in dirja nazaj proti Ahmedu. „Gospod!“ pravi in pobesi svitlo sulico pred njim, „Alah naj se usmili vseh vernikov, ki se nahajajo pri karavani, in jih varuje! Imeli bomo hudo nevihto.“

„To vidim i sam; toda bežimo, da pridemo za onele gričke, kjer bomo vsaj nekoliko skriti in zavarovani,“ odvrne korzar.

„Prepozno je, gospod! Ali ne slišiš tamle glasen žvižg, kot bi lajali šakali okoli čred? To je viharjevo tuljenje. Kmalu bo rjovel kot levinja, če ji vzame kdo mlade. Ojoj, že se vzdiguje pesek v vrtincu. Hitro doli, na tla!“

Kot bi trenil so bili vsi na tleh. Kamele so se spustile na kolena in so skušale skriti glavo ob truplu. Francek je legel poleg sužnja in si zavil obraz z njegovo obleko. Od juga sem pa je bučala medtem divja nevihta. Kakor bi se igrala s perjem, tako je podila pesek pred sabo. Med žvižg in rjojenje vetra pa se je mešal še silen grom in švigal blisk kot kača na vse strani iz temnih oblakov.

Tako pobožno kot sedaj ni Francek molil še nikdar. Pesek ga je bil do srede zasul in kadar se je zabliskalo, se je zbal misleč, da je

prišla zadnja ura zanj, in da ne bo videl nikdar več ljube matere, dragega očeta in starega Ignacija.

Končno je ponehala nevihta in hud dež se je vлил kot bi se nebo utrgalo. Potniki so se vzdignili po prestanem smrtnem strahu in si čistili obraze od drobnega peska, ki jih je jako bodel. Ahmed je ukazal takoj izprazniti usnjate mehove in uloviti dar božji — čisto mrzlo vodo. Ko so si vsi potolažili žejo, so šli dalje. Ker se je pa nagnilo solnce že proti zahodu, so se ustavili za prvimi kupi peska. Sedem dni nato je dospela karavana v Tunis. To pot ni Francek toliko trpel kot prvokrat na poti, ker ni podil Ahmed vedno tako kot Zaki; vrhutega se je še tolažil, da dobi morda v mestu svoje dobre starše ali pa vsaj kaj izve o njih. O ko bi bil deček vedel, kako blizu mu je prišel zadnji dan nek njegov zvesti prijatelj!

Krog šestih zjutraj je moralo biti. Korzarjeva karavana je bila že skoraj dve uri na poti od zadnjega prenočišča; kar javi zopet Fajek, ki je jezdil tudi sedaj na čelu karavane, da se vidi v bližini v smeri proti Tunisu jata jezdecev. Takoj ukaže Ahmed pripraviti se za boj; bilo je namreč nekaj navadnega, da so divji beduini napadli in oropali manjše čete popotnikov. Jezdecii so zgrabili za sulice in vihteli ž njimi nad glavami, dva pa, ki sta imela puške, sta natresla na novo smodnika na petelina in pripravila vse potrebno za boj. Fajek je zlezel medtem na najbližnji grič; spodaj je pustil Mirco — tako je bilo namreč ime njegovemu konju — sam pa je zlezel

na vrh po rokah in nogah. Zgoraj se je mirno vlegel, razprostrl roke nad očmi in opazoval neprestano četo jezdecev. Izmed gostega prahu, ki se je valil kar v oblakih nad njimi, je jasno razločeval svetlikanje sulic in cevi pušk. Brž zleze z griča v dolino, skoči na konja in zdirja kar more k Ahmedu. Visoko nad svojo glavo zavihti sulico in ukaže vsej karavani malo na desno; vsi so se obrnili, le konji so se sicer malo upirali, nato je pa šlo zopet kot veter preko stepe. Tudi kamele so bežale, kar so mogle, in kmalu je izginila vsa karavana v daljavi.

Korzarju se pravzaprav ne bi bilo treba tako bati onih par jezdecev; kajti to niso bili beduini, marveč Dejevi konjeniki, ki so morali po naročilu svojega gospoda obiskati in preiskati nekatere oaze po puščavi, da bi zahtevali dolžni tribut. In tem se je bil pridružil tudi francoski duhovnik z Dejevim kavasom. Vneti misijonar ni odnehal, marveč je tudi po očetovem odhodu skušal najti dečka ali vsaj kako sled za njim. Celo mesto in bližnjo okolico je bil že obhodil in povsod mu je preskrbel vpliv francoskega konzula dostop, a vkljub temu je bil njegov trud brezuspešen. Že je mislil nehati z iskanjem, ker je bil skoraj obupal; kar izve, da bodo šli Dejevi jezdec v puščavo. Od Don Izidora, katerega je že večkrat na skrivnem obiskal, je izvedel, da je obdržal korzar bržkone dečka za svoje posle. Zdelo se mu je torej lahko možno, da je Francek od začetka na njegovem posestvu skrit radi večje varnosti. Opremljen in preskrbljen

z vsemi sredstvi in pismi je nastopil neutrujeni duhovnik težavno, daljno pot, toda tudi ta je bila brez pomena in brez koristi, kot i vse prejšnje poti.

10. Nove nevarnosti.

Tako je torej prišel Francek zopet v Tunis. Njegov položaj se mu je sicer v toliko izboljšal, da ni bil vsaj tako mnogokrat tepen in mučen kot prej. Če bi bila pa ta ječa, to jetništvo zanj dalj časa trajalo, bi se mu bila rodila iz tega nova velika nevarnost. Kako naj pa dvanajstletni deček brez tuje pomoči in sam sebi prepuščen ohrani stanovitno svojo nedolžnost in sv. vero? Za enkrat je našel Francek pomoči seveda še v molitvi, a kako lahko bi se zgodilo, da bi v sredi brezvercev pozabil na to najboljšo sredstvo proti napadom hudobnega duha. Jasno pa je bilo, da se je Ahmed trudil z vsemi sredstvi, da bi izpreobrnil mladega, neizkušenega dečka in mu vsilil novo mohamedovo vero. Pred vsem je mislil torej na to, da bi naučil svojega ujetega dečka arabski.

Ahmedove hiše se je držala hiša starega prodajalca Nagib Abuhakre. Skozi majhna vratca, ki so bila na zadnji strani hiše, se je prišlo lahko čez dvorišče v Nagibovo prodajalno.

Nekega dne se napoti korzar krog poldne, ko so bile vse prodajalne zaprte, k svojemu sosеду. Stari Abuhakra je sedel s prekrižanimi nogami v kotu majhne sobice na dokaj lepi pre-

progi in kadil iz dolge ilovnate pipe turški tobak. Ne da bi se dvignil pozdravi došlega soseda s tem, da se dotakne z desnico tal, prsi in čela.

„Salem aleikum, plemeniti, dobri Ahmed Bei Kalil-el-Fatalah! Gospod blagoslovi tvoj prihod v mojo sobo, pomnoži naj ti število let in naj ti ne zmanjša tvoje sreče.“

„Salem, Nagib, ti kras in dika vseh tuniških prodajalcev! Alah naj napolni tvoje zaboje z bogatim blagom in tvoje mošnje s cekini kristjanov,“ odvrne korzar na dolgi sosedomi pozdrav.

„Gospod, zahvaljujem se ti za to tvojo željo; o da bi jo Alah izpolnil! Toda po kaj si pa prišel? Blaga tvojega zadnjega ropa še nisem razprodal.“

„Je že dobro, je že dobro, poznam tvojo skrbnost za najino skupno kupčijo; a danes prihajam radi nečesa družega. Od zadnjič, ko sem bil zopet na lovu, — Alah kaznuj Špance, ki so mi ga skazili — imam še enega dečka. Bog vedi! lep denar bi bil že zanj lahko izkupil, a ga nisem hotel dati poceni! Sedaj je pa seve prepozno; na javni semenj ga ne smem več postaviti, ker je prenevarno, da ne izgubim lepe svote. Nič bi pa ne imel proti temu, da bi ga izročil tebi v oskrbo? Saj veš, prijatelj, da ne skoparim.“

„Ne zameri mi, dobri Ahmed,“ odvrne Nagib, „toda to ne spada v našo kupčijo. Jaz sem ti obljubil, da ti spečam tvoje blago za petino cene na gotove zanesljive kupce, toda ta kupčija bi bila prenevarna; prišel bi navzkriž z Dejem in kristjani in si jih navezal na vrat.“

„Tako nisem mislil, Abuhakra; kupčijo poskrbim že sam kar pod roko, toda saj razumeš vendar, da je kupčija tem boljša, čim več dečko zna in razume. Če se ne motim, obiskuje tvoj sinko Hares šolo modrega Rašida; ta bi ga lahko podučeval in bi ga naučil par izrekov in molitvic iz korana v našem jeziku. Zate to ni nič nevarnega; toda kakor hočeš! Ti boš poslal vsak dan svojega sina po večerni molitvi k meni skozi mala vrata na dvorišču; jaz bom pa že skrbel, da pride na skrivnem k mojemu dečku. Če se nama posreči, bo pač moja prijetna dolžnost, da ti vse bogato poplačam.“

„Dobro, gospod! In kdaj naj pride moj sin prvokrat, da začne?“

„Če le mogoče še danes.“

„Naj bo!“

„A še nekaj! Ti ne poveš tega nikomur, tudi svojim prijateljem ne, niti najmanjše stvarice ne!“

„Gospod, ali govori mutec? Tvoja desnica mi je jezik zavezala; tvoja desnica mi ga bo tudi razvezala!“ S temi besedami se dvigne Nagib in sprejme svojega gosta do ceste.

Popoldne je hodil brezposelno Ahmed po mestu. Tupatam je vstopil pri temu ali onemu svojemu prijatelju za par trenutkov ter poizvedel, če bi bila kje kaka dobra kupčija. Ko se je začelo mračiti in so postajale ozke in že itak temne ceste vedno temnejše, je šel korzar šele domov; kajti kmalu bo tu čas večerne molitve, česar pa on kot veren moslim ne sme zamuditi. In komaj je vstopil v svojo notranjo sobo in

se vsedel na mehek divan, je že zadonelo iz minaretov: „Vstanite k molitvi! Hvala živemu kralju, ki ne spi in ne umrje! O gospod, o večni! Bog je velik! Ni boga razun Alaha in Mohamed je njegov prerok!“

Komaj je Ahmed to zaslišal, je že razprostrl po tleh lepo rutico, pokleknil nanjo in se dotaknil s čelom sedemkrat zemlje; nato je razpel roke in mrmral obrnjen proti Meki predpisane izreke iz korana. Korzar ni bil ravno pobožen človek, sicer se ne bi bil pečal z morskim ropanjem; toda kljub temu se je držal strogo predpisov krivega preroka kot vsi turki. Marsikateri kristjan, ki le zelo nerad ali pa sploh ne opravlja jutranje in večerne molitve, bi se moral sramovati pred nesrečnim zaslepljenim mohamedancem.

Ni še dolgo sedel Ahmed na svojih blazinah, ko vstopi služabnik v sobo. Roke prekrižane na prsih, se priklone globobo pred svojim gospodom in reče:

„Alahov blagoslov naj se razlije nad tvojo hišo, o gospod! V dvorani čaka Hares, sin trgovca Nagib Abuhakre, in želi vstopiti pred tvoje obličje. Zapoveš li, da naj gre, ali naj prestopi prag tvoje hiše?“

„Pripelji ga semkaj!“

Tiho se odstrani suženj, da bi poklical dečka.

Hares je bil kake tri leta starejši kot Francek. Kakor je bilo videti se je odločil, da sprejme Ahmedovo ponudbo, ker je prinesel seboj debelo knjigo korana iz šole Rašidove. Globoko se prikloni pred Ahmedom in pravi:

„Salem, hrabri Ahmed! Tvoja beseda me je pripeljala semkaj; govori, tvoj ponižni sluga sem!“

„Ti hodiš v šolo k učenemu Rašidu pri veliki mošaji, Hares, je-li?“

„Da, gospod! O da bi mu zli duhovi povrnili vse udarce, ki mi jih je že naložil po brbtu. Bog vedi, če bi mi ne bil vedno za petami, bi mu bil rekel že zdavnaj: Srečno!“

„Ha, ha!“ se zasmije Ahmed. „Krasno, Hares, ti si pa pravi dečko; lahko boš kdaj še prebrisan človek; le škoda, da zanemarjaš in zaklapaš svoj talent v Nagibovi prodajalni. Škoda, da moraš biti tam; res škoda! Jaz mislim, da bi se dalo iz tebe še kaj narediti.“

„Menite, gospod? Torej trgovec jaz ne bom, dobri Ahmed; in ako bi res mogli in hoteli kaj narediti iz mene, jaz sem takoj pripravljen.“

„Pozneje o tem; za sedaj pa mi moraš sprejeti svojo novo nalogo. Povej mi, ali razumeš frankovski jezik?“

„O gospod, ravno dovolj, da lahko ogo-ljufam vsacega gjaura.“

„To je dovolj; z mojim malim sužnjem pač ne boš imel veliko težav.“

„Menim, da ne, dobri, plemeniti Ahmed; toda, če bo dobro plačano, se ne ustrašim truda.“

„Torej, koliko pa zahtevaš, Hares?“

„To se ne da kar vnaprej določiti, hrabri Ahmed,“ je bil odgovor dečkov; „za začetek bi se zadovoljil z lepo pištolo in z dobrim bodalom; kajti iz tega, ki ga nosim sedaj seboj, mi ne naredi Rabat-Sader — Alah kaznuj brezverca!

— nič poštenega! Kar se pa tiče žvenketajočega denarja, gospod, mi je milost in ponos, da vam smem služiti: zato zahtevam le polovico tega, kar daste mojemu očetu.“

Korzar se od srca zasmije pri teh pogojih petnajstletnega dečka. „Tako, sedaj govorim jaz. Nagib ti je gotovo že povedal, da bi poučeval ti mojega dečka v našem jeziku in v koranu. Sicer nimaš prevelikega veselja do učenja, a tako natančno tudi ne zahtevam. Glavno je, da se nauči molitvice.“

„Ali moram zelo mirno in prijazno ž njim postopati, gospod? Prerok vedi! Zdi se mi, da imam v sebi nekaj Rašidovega načina podučevanja!“

„Kako to meniš, Hares?“

„O gospod, vi ne verjamete, kako lahko se človek uči, če jih nekaj dobi okoli ušes!“

„Da si ja ne drzneš kaj takega pri svojem poučevanju, ti ničvredneš! Nisem sicer preveč vesten, kar se tiče mojih sužnjev; a za dečka moram še veliko dobiti; zato le pazi!“

„Dobro, pohleven bom kot jagnje,“ nasmehe se Hares, „če vi zapoveste in želite, poučujem lahko ob vaši navzočnosti.“

„Ha, to mi je predolgočasno; vendar vaju bom večkrat iznenadil. Toda sedaj pojdi, da te peljem k Abdalahu.“

Oba sta zapustila dvorano in šla k Francku. Njegovo stanovanje je bilo prav na koncu poslopja. Deček je ravno klečal pred svojo posteljo, da bi opravil večerno molitev, ko stopi

Ahmed s svojim spremljevalcem v sobo. Na korzarjev migljaj se približa Hares dečku in ga nagovori hinavsko v takozvani „lingua franka“, t. j. mešanici francoščine in arabščine:

„Salem, Abdalah, jaz hočem biti od danes naprej tvoj prijatelj, ker si tako sam.“

Začudeno pogleda Francek. Sicer ni razumel jezika, toda, ko je zagledal mladega Arabca, je mislil takoj, da je ta tudi Ahmedov ujetnik; zato mu poda prijazno roko. Mlademu Turku je bilo malo čudno pri srcu, ko je videl, da ga Francek ni razumel; bal se je namreč, da ne bi korzar umaknil svoje ponudbe in naprosil drugega sposobnejšega učitelja Abdalahu. Ahmed pa na to niti pazil ni, marveč reče proti Haresu; „No, klepetavček, ali ti je jezik zarastel, da stojiš tu mutast kot riba?“

„Ne, gospod!“ laže Hares, „todaj vedi sam prerok! Imeniten plen ste zaplenili v tem dečku. Jaz sem ravno pomišljal, kako bi vam lahko koristil, da ga kolikor mogoče drago spečate.“

„Da se mi varuješ in ne vtikaš v moje kupčijske stvari, ki ti niso nič mari!“

„Dobro, kakor hočete,“ zamrmra Hares in zapusti s korzarjem ujetnika.

Tako je bil torej Francek zopet čisto sam v svoji sobici. Kako žalostno je bilo pač notri! Gole stene so kazale debelo kamenje, iz katerega je bila sezidana vsa hiša zaradi varnosti pred vročino. Brez vsacega okna so se dvigali zidovi visoko do 4 metrov. V sredi strehe pa je bila ozka odprtina krog en meter v premeru, da sta prihajala lahko

v sobo svetloba in sveži zrak. Nobene mize, nobenega stola ni bilo notri; le ena stara, smrdljiva cunja je pokrivala kamenita tla pri lesenem ležišču, ki je bilo narejeno iz golih dil in mu služilo za postelj. V kotu nasproti ležišča pa je bilo naloženih več zabojev sodčkov, ker je bil prostor prej odločen za to, da se je spravilo notri več blaga, ki ga je privlekel Ahmed z ropa. Za to ropotijo je sempatam kaj zašumelo kot bi imele miši in podgane svoje gnezdo notri. Vedno temnejše je postajalo v tej pusti lopi in še enkrat je potipal deček po lončenem kozarcu, da bi si utešil žejo; nato je potegnil iz obleke majhno svetinjico Matere božje iz Lorete in jo pobožno poljubil. Dobri stari Krištofor mu jo je bil podaril na dan njegovega zadnjega godu in mu je hkrati pripovedoval, kako je položil gospod opat to malo svetinjico, ko je zadnjikrat romal v Loreto, v hišici Matere božje v majhno skledico, iz katere je jedel sam gospod Jezus Kristus v svoji prvi mladosti. Nato se je še enkrat priporočil angelu varhu in se vlegel na svoje trdo ležišče.

Tako so minevali Francku v tej žalostni samoti celi tedni. Vsak večer, ko je odklical muezin večerno molitev raz zvonik, je prišel mali Hares iz očetove hiše skozi mala vrata. Počasi se je bil priučil mali Francek že malo arabski, in že sta začela čitati z Abuhakro izreke iz korana. Večkrat je bil Ahmed pri poduku sam navzoč in če je videl kaj napredka, si je mel zadovoljno svoje roke.

Čim boljše se je znal izraziti Francek arabski, toliko bolj se mu je zboljševalo njegovo stanje. Vsako prošnjo, ki jo je izrekel korzarju, jo je ta izpolnil, in le prošnje, da bi se smel malo sprehoditi na dvorišču, mu ni uslišal do sedaj. Zato pa mu je dovolil marsikaj družega. Sobo so mu izčistili; na eni strani je bila za dokaj čedno mizo sedaj že ena blazina; trde dile so mu zamenjali z mehko posteljo; da, celo hrano, jedi, ki jih je dobival, so bile včasih prav izbrane, dobre in okusne. Jasno je bilo, da hoče Ahmed otroka pomehkužiti, da bi ga tem lažje izpreobrnil v mohamedanca. Včasih je prinesel mali Hares celo stekleničico sladke pijače, sorbeta, sabo in je ponudil Francku, da je malo pil; in če je videl, da mu pijača ugaja, mu je ponudil celo opojnih pijač, dasi jih koran strogo prepoveduje.

Tako se je primerilo, da je Francek večkrat opustil svojo večerno molitev. Če bi ga ne bil varoval njegov angel varih, bi se ne bil mogel upirati tako vztrajno vsem nevarnostim. Nekega dne namreč, ko je zopet poljubil svetinjico predno je šel spat, se spomni, da je postal v molitvi tako malomaren; in spomnil se je tudi slovesa častitljivega Don Izidorja in njegovih besed: „Francek, ljubi vedno Boga in Marijo in ne pozabi na svojo molitev!“

Takoj je sklenil, da ne pokusi nikdar več opojnih pijač.

11. O. Ljudevit in brat Franc.

Medtem se je bil povrnil o. Ljudevit Guerin — tako se je imenoval francoski duhovnik — s pota po puščavi, ne da bi bil kaj dosegel. Brat Franc mu prihiti do vrat naproti, zapazi pa takoj na obrazu, da ne prinaša nič veselih novic. Po večerji naprosi torej o. Ljudevita, naj mu vse natanko pove.

„Poglejte, brat Franc,“ začne ta, „vendar so zelo zlobni ljudje na svetu; veliko zlobnejši kot bi človek mislil. Mislim, če nam Bog ne pomaga, ne dobimo več dečka nazaj, da bi ga vrnili dobrim staršem. Jezdili smo sedem do osem dni po puščavi in prišli smo celo do posestva razupitega gusarja Ahmeda. Verjemite mi, brat, ko bi to ne bilo dobro delo krščanskega usmiljenja, bi mi bilo sedaj žal, da sem zapustil kdaj Tunis; kajti s korzarjem se ne da šaliti. Priporočil sem se prav srčno ljubemu Bogu in Materi božji, da bi mi pomagala priti srečno z dečkom iz tega gnezda.“

„Gotovo si to lahko mislim,“ ga prekine Franc, „saj sem tudi jaz izmolil nakateri rožnivenec za srečen izid.“

„Stopim torej k poveljniku naše male čete in vprašam: ‚Salem, Habib, znaš čitati?‘ — ‚Da, gospod,‘ odvrne mrmraje stari turek. Nato sem iz žepa privlekel pismo od svojega konzula in Deja ter mu ga pomolil pred oči. ‚Vidiš, Habib,‘ sem dejal, ‚tu lahko zaslišiš sto pijastrov.‘ Videti bi morali pač, kako me je turek debelo po-

gledal. „Torej sto pijastrov za mal trud. Na oazi je deček, katerega moramo imeti.“ — „Mrtvega ali živega, gospod?“ — „Seveda živega; če bo mrtev, ne dobiš ničesar!“ — „Dobro, torej ga dobim živega, kakor gotovo mi je ime Habib!“ — Komaj dospemo na oazo, že se pripravi turek za svoje opravilo. Kakor hitro namreč zapazi oskrbnika, zavpije: „He, Zaki, v imenu mogočnega Deja: izroči nam dečka, ki ga je skrtil tu tvoj gospod!“

„Oho,“ se zasmeje renegat, „zapovedovati pa znaš izborni; toda dokler mi ne pokažeš fermana, ti ne morem ustreči.“ — Tega Habib ni pričakoval; najprvo se je malo pomišljal, nato pa pomiga, naj stopim bliže. Ker sem pogovor prav dobro slišal, vzamem takoj pismo in je pokažem oskrbniku. Sedaj pa res ne vem, kdo izmed naju se je bolj ustrašil: jaz ali on. Takoj na prvi hip sem spoznal v Zakiju renegata; njemu je bilo seve prav prijetno, da se je sešel s Frankom. Vendar pa to začudenje ni trajalo dolgo; kmalu se zave in se začne najodločneje zaklinjevati in trditi, da dečka ni na posestvu. To je bilo, česar sem se bal. Gotovo je bil deček tako skrit, da ga niti po strogem in natančnem iskanju ne bi našli. Habib ni imel posebnega veselja, da bi stvar dolgo preiskoval; brž je hotel zaslužiti sto pijastrov. Brez posebnega pomišljanja zapove svojim ljudem, naj jih naštejejo oskrbniku 25 po podplatih. Nič ni pomagalo upitje in upiranje; celo moje prošnje so bile zastonj. Ko je bila kazen natanko izvršena, za-

hteva turek še enkrat dečka, toda zopet zastonj. Že je hotel Habib drugič poskusiti svoje mučenje na ubogem renegatu, kar se mi posreči, da sem s težavami pregovoril njega in njegove ljudi, naj natančno prebrskajo in preiščejo hišo in vse prostore.

Medtem stopim k renegatu in ga rotim, naj mi pove, kar ve o dečku. Zastonj sem mu ponujal denarja do sto cekinov; vztrajal je pri izjavi, da ni Francka več v puščavi. Gospod ga je sam odpeljal; skoraj gotovo je že zdavnaj prodan. Nato sem mu začel govoriti o naši veri, opomnil sem ga, naj beži sedaj z nami, da mu nudi Bog izvanredno priliko zato. Takrat bi morali videti, kako je revež vzkipel. Toda jaz se nisem dal motiti v svoji sveti dolžnosti in skrbi za zapuščeno in izgubljeno ovco. Spomnim ga veselih mladih dni, ko je imel še pobožno in skrbno mater; a dalje nisem prišel. „Jaz sem pogubljen, jaz sem proklet,“ zavpije jezno, „usmrtil sem svojo lastno mater!“ —

Ravno v tem hipu pride Habib s svojimi ljudmi iz hiše. Jezno se je zaiskrilo turkovo oko, ko je stopil s trdimi pestmi k renegatu. „Nesrečnež! s temi rokami te raztrgam, če ne priznaš, kam si skril dečka.“ Tresoč se od strahu se skrije Zaki za mano. Gotovo bi mu bil razjarjeni Habib kaj hudega storil, če bi mu ne bil jaz z vsemi mogočimi dokazi razjasnil, da dečka res ni več tu, marveč v Tunisu, kjer lahko še zasluži svojih sto pijastrov.

Tako smo jezdili seve zopet proč. Moliva, ljubi brat, mogoče se nama pa vendarle posreči,

da prideva dečku na sled; med tem časom pa ga naj varuje Bog in njegov sveti angel. Lahko noč, brat Franc! Zjutraj na vse zgodaj greva k Don Izidoru, da mu poneseva sv. obhajilo.“

„Počakajte, o. Ljudevit,“ zakliče brat Franc, „kmalu bi bil pozabil veselo novico! Konzul je poslal danes ob dveh po vas in sporočil, da je prišla odkupnina za tujega duhovnika. Kako sem le mogel kaj takega pozabiti! Da, da, staramo se!“

„Brat, zmoliva še en „Te Deum“ v zahvalo za to dobroto. Zjutraj na vse zgodaj pa mu greva naznanit veselo novico zlate prostosti.“

Solnce naslednjega dne je stalo še nizko, ko je bil Don Izidor že prost in je stal pred oltarjem v kapeli francoskega konzula, da bi se zahvalil iz vsega srca Bogu za tako veliko dobroto. Kmalu nato je sedel skupaj z o. Ljudevitom in bratom Francem v samostanu. Vsi trije so živahno ugibali, kako bi zvedli kaj o nesrečnem dečku.

„Nekaj tednov je že tega,“ začne Don Izidor, „ko sem šel s svojim gospodom še pred solnčnim vzhodom po mestu. Ne daleč od velike mošeje srečam karavano kakih dvanajst mož. Na čelu ji je bil kot se mi je zdelo korzar, ki nas je tusem privlekel. Ker sem mislil, da je mali Francek že zdavno prodan, si seve nisem mogel misliti, da bi bil on pri karavani. Že so bili mimo nas, kar zaslišim bolesten vsklik malega dečka. Brž se ozrem, a le to sem še lahko razložil, kako je rjav, zagorel suženj na kameli potisnil nekaj nazaj v torbo. Na

glas zakličem: „Ceko, Ceko!“ A odgovora ne dobim.“

„Torej bi bil deček lahko vendar le tu,“ pripomni o. Ljudevit; „če je to res, potem ga moramo na vsak način dobiti; toda kako? To je važno vprašanje! Mislim, da bo najboljša tako, da grem jaz takoj h konzulu in ga prosim za pomoč in varnost.“

„Le ne s silo,“ pripomni Don Izidor, „besni korzar bi otroka prej usmrtil kot pa ga vrnil zastoj.“

„Torej bomo morali poskusiti s podkupljenjem?“

„To bi bilo morda najbolj varno.“

„Ne, ne,“ dé Franc, „krščanskega denarja ne bodo dobili turki za svoja sramotna dejanja; upam, da imam boljši načrt.“

„In ta bi bil?“ vpraša o. Ljudevit.

„Velečastiti pozna gotovo starega brusača Elijo. To je poštena duša; Bog ve, kako je prišel sèm. Dober kristjan je, pa zvit za sedem turkov. Če nam ta ne reši dečka, potem pustimo raje vse upanje; ako nimate nič proti temu, pokličem takoj moža semkaj; videli boste, da se da ž njim govoriti.“

„Zadovoljen sem, brat; le pokličite ga kakor hitro mogoče. Bog daj, da se ne bi varali!“

12. Drzno podjetje.

Ni trajalo dolgo, da se je vrnil brat Franc z brusačem Elijo Rabat-Sader-jem.

„Le bliže, Elija,“ začne francoski duhovnik; „kako se vam godi, kako je kaj s kupčijo?“

„Hvala, gospod; en sam človek kot sem jaz, se lahko preživi; toda ne zamerite mi, če mislim, da ste me za kaj drugega poklicali, kot da bi poizvedovali po moji kupčiji. Le povejte odkrito; če morem pomagati, računajte name! Nisem še pozabil, kaj so mi storili vaši predniki, ko sem ležal tu zapuščen in z bolno nogo.“

„He, brat Franc,“ de o. Ljudevik, „ali niste Eliji še ničesar razkrili, zakaj gre sedaj?“

„Ne, velečastiti; hotel sem počakati, da pridemo semkaj na varno; na cesti ni človek nikdar dovolj previden. Če smem, lahko sedaj vse povem, kako sem si jaz to stvar mislil. Vi poznate korzarja Ahmeda, Elija?“

„Če je to isti, ki ne stanuje niti tri sto korakov od velike mošeje, potem ga pač dobro poznam.“

„Prav tisti! Dobro! Glejte, ta nesramni grešnik je ukradel pred par meseci malega dečka daleč od tu, na otoku Siciliji, če veste, kje leži to v morju. Lahko si mislite, kako mora ubogi deček trpeti! Le vprašajte veleč. g. Don Izidorja, ki je po božji previdnosti oproščen iz krempljev tega tirana. Naš dobri oče Ljudevit je pred nekaj tedni jezdil z Dejevim kavasem v puščavo, — Bog mu poplačaj ta trud, jaz ne bi imel toliko poguma, — ker smo mislili, da je skril korzar ugrabljeno jagnje morda tam na svojem posestvu. Nekaj smo bili uganili, a ko je došel o. Ljudevit tja, je bilo gnezdo že prazno. Kratko,

dečka nismo mogli zaslediti, da bi ga videli. Sedaj si pa jaz mislim: Vi, Elija, veste za vsako hišo in ulico v celem mestu; kako bi pa bilo, če bi poskusili enkrat vi ga poiskati?“

„Če bi vam to ne škodilo, nastanite se v bližini Ahmedove hiše,“ meni o. Ljudevit.

„Gospod, če gre za dobro delo, potem revež ne gleda na dva ali tri vinarje. Lahko mi verujete, da ne gre nihče ne ven ne noter, da ga ne bi jaz videl. Kar je od mene odvisno, bo dečko kmalu prost; vi pa, pobožni možje, molite za srečen izid.“

„Če kaj izveste, javite nam takoj!“

„Gotovo, gospod o. Ljudevit, lahko računate z mano.“ S temi besedami se poslovil Elija in brat Franc ga spremi do kuhinje, kjer mu ponudi nekaj malega za v usta, kar sprejme Elija z velikim veseljem.

Že so bili minili trije dnevi in še vedno ni bilo o Francku ne duha ne sluha. Zopet so sedeli o. Ljudevit, Don Izidor in brat Franc skupaj in se pogovarjali o trdi usodi ugrabljenega dečka.

„Bog in angel varih naj ga varujeta; jaz si ne upam več misliti, da bi se vrnil še kdaj domov k svojim staršem,“ pravi prvi.

„Tudi jaz ne upam veliko na rešitev,“ pridene še Don Izidor. „Zelo težko bi odpotoval brez malega dečka, a ne bo šlo drugače. Bog ve, če dobim kmalu zopet ladjo, ki me srečno ponese domov! Torej ostane pri tem, da se danes ločimo; čez dva dni zvečer, upam, bom že doma.“

Počasi so potekale ure proti večeru. Dobri Franc je komaj končal rožnivenec, bila je sobota, in kako naj bi preslišala Mati božja v soboto kake prošnje? Že je bila precej gosta tema in ulice so bile skoraj vse prazne, kar plane stari Elija v sobo, kjer so bili vsi trije zbrani:

„Človek mora obupati! Danes ali pa nikoli se mi mora posrečiti, toda nikjer ne dobim zanesljivega človeka, ki bi mi pomagal pri drznem podjetju!“

„Kaj pa je? Pomirite se vendar Elija in govorite jasnejše; jaz ne razumem, kaj hočete reči,“ opomni ga o. Ljudevit

„Vse je dobro pripravljeno; že sem bil blizu dečka; kar mi nesreča prinese na pot, malega Haresa Abuhakro. Še ne ve nihče za naklepe, vendar potrebujem krepkega moža, ki bi mi pomagali odvrniti nepričakovane obiskovalce, kateri bi lahko škodili.“

„To je hudo,“ meni o. Ljudevit.

„Gotovo, zelo slabo; prav obupati moram, kakor gotovo mi je ime Elija.“

„Hm, hm, ali bi mogli mene porabiti? Imam sicer že nekatero leto na hrbtu, a še vedno krepke pesti za vsacega Turka, ki bi me napadel,“ praša brat Franc.

„Če se le upate nositi dečka, drugo močnejše bom že jaz sam opravil.“

„Žal mi je, dobri Elija, a brata vendar ne dam rad, da bi šel z vami. Veste kaj, prositi hočem konzula, da mi dá na razpolago enega izmed svojih ljudi.“

„In če bi bil to kak strahopetnež, gospod oče, in ne bi hotel vztrajati ali bi mi celo ušel v resnem položaju? Rajši mi pustite brata Franca. Ahmed se bo že varoval pritoževati se pri Deju. Boji se za svojo glavo in za svoje zaklade. Ni torej tako nevarno. Videli bode, da Vam prinesemo dečka. Samo vse morate pripraviti, da ga še danes spravimo na ladjo, ki odpluje že jutri zjutraj na vse zgodaj.“

„Gotovo, o. Ljudevit, le pusti oba,“ prosi Don Izidor. „Ko bi jaz ne bil duhovnik, bi šel sam ž njim, toda saj veste, da se maziljenec Gospodov ne sme vtikati v tepež.“

„Pojdita torej v božjem imenu; Gospod vaju blagoslovi in varuj; toda eno mi obljubita: nikogar ne smeta raniti po nepotrebnem!“

„Ne, nikogar ne raniva!“

Franc se ogrne s plaščem in oba izgineta v temno noč. Ko sta se bližala Nagibovi hiši, zašepata Elija tiho bratu Francu: „Tako, sedaj pa glejte, da pridete okoli onega vogla, ko bom jaz tu govoril; kmalu sem zopet pri vas.“

„Salem, Nagib,“ s tem pozdravom vstopi brusač Elija v nizko prodajalno. „Sicer prihajam pozno v tvojo prodajalno, pa saj veš, ubožni ljudje imajo čez dan premalo časa. Hotel sem pravzaprav pri tebi poprašati, ali imaš še kaj onih dobrih brusov, ki sem jih preje od tebe kupoval. Moj najmanjši je že zelo obrabljen, tako, da ga moram nadomestiti z novim.“

„Gotovo jih imam še veliko; za denar jih dobiš lahko sto, ako hočeš.“

„Hvala za to dobroto; a toliko jih pač ne bom nikoli več rabil v svojem življenju. Toda kaj počne tvoj Hares? Lep dečko to! Zadnjič je bil pri meni z neko staro sulico. Ker sem imel preveč dela, sem ga odpravil. Sedaj gre pa delo malo počasneje. Vendar bi rad ugodil malemu in mu naredil veselje; povej, kje pa je sedaj!“

„V četrto ure je tu, ta ničvrednež!“

„Tako, tako, je že prav! No, jutri zjutraj pridem mogoče in kupim brus.“

„Če prineseš denar, seveda!“

„Brez skrbi bodi! Salem, Nagib!“

Čez par minut je bil že pri svojem tovarišu Francu. „Prezgodaj je še, brat; Hares je še pri Francku. Molite tačas rožnivenec za srečen izid.“

„Ga že držim v roki.“

„Tembolj; vendar pa se moramo pripraviti.“

Tiho sta stopala oba naprej. Pri prvem voglu zapove Elija bratu Francu, naj vstane tu in hodi gorindol, sam pa izgine v temno ozko ulico. Za nekim zidom se skrije v gosti senci. Vse je bilo smrtnotih. Ni bil še dolgo v temi za zidom, kar zasliši, da zaškripljejo majhna vratca na oni strani znotraj zida. Čuti je bilo korake na kamnitem dvorišču in otročji glas je dejal: „Pazite, Ahmed; jaz se ne udam, pri mladem gjauru ni bilo vse v redu.“

„No, no, Hares,“ odvrne globok moški glas, „to je bila kaka podgana, ki te je ustrašila in sedaj hočeš skriti svojo strahopetnost. Mirno

spi, pa jutri zjutraj se zopet tukaj pokaži! Sploh pa leži suženj vedno pred vrati, da boš miren.“

„Bomo videli, kdo ima prav. Lahko noč, Ahmed!“

Še nekaj časa je poslušal Elija korake, nato je bilo zopet vse tiho kot prej. Končno zapusti, ko je bil prepričan, da vse spi, svoje mesto in poišče brata Franca. Ko sta bila oba na določenem mestu, zleze brusač na rame svojega tovariša in od tu na zid. Zgoraj vzame iz kaptana veliko vrv in jo vrže bratu, da je mogel splezati tudi ta za njim na zid.

„Pa se vam menda ne vrti rado v glavi, brat Franc?“ ga vpraša.

„To ravno ne!“

„Dobro, stopite torej za mano; zid je sicer ozek, a sega le do tamle in potem smo toliko na boljšem, da lahko prej uvidemo v slučaju nevarnosti, kot če bi šla čez dvorišče.“

Tako sta dospela do strehe one lope, kjer je bil Francek zaprt.

„Elija, slišite, kaj?“

„Pst, pst, le ne sprašujte nepotrebno!“ zašepeta Elija.

Tiho kot maček se splazi do srede strehe, kjer je bila velika odprtina Franckovega stanovanja, skozi katero je dobival nekoliko zraka in svetlobe.

Napeto je poslušal Elija, kaj je notri; vse je bilo mirno, le enakomerno dihanje je naznanjalo, da Francek dobro spi. Medtem je zlezel za Elijo še brat Franc do odprtine.

„Kaj sedaj, Elija?“ vpraša tiho.

Elija pa položi prst na usta, v znamenje, naj molči, sam pa zašepeta:

„Jaz zlezem po vrvi doli in zbudim dečka. Boste dovolj močni, da ga potegnete iz sobe? Kakor hitro bo zgoraj, zlezem še jaz po vrvi vun in vsi trije jo nato brzo odkurimo. A vse se mora zgoditi silno mirno in hitro, sicer nam je Ahmed z vsemi svojimi ljudmi takoj za petami.“

„Že dobro! Sv. Devica! pomagaj nam!“

Tiho in lahno je zdrsnil Elija po vrvi v lopo. Ko je vstopil na tla, je stal nekaj časa popolnoma mirno in tiho v temni sobi.

„Tamle v kotu mora biti, odtam slišim dihanje,“ pravi sam pri sebi. „Ne še! prej moram še vedeti, kje so vrata. Tako; sedaj pa naprej.“

Previdno se je plazil stari bruš^uač v desni kot; naenkrat se zadene ob mizo, ki pade z velikim šumom po tleh.

Brat Franc se ustraši in zakliče nehote: „Sv. Devica, pomagaj nam!“ Plašno plane deček pokonci in skoči s postelje.

„Ceko, semkaj, semkaj! Pridi semkaj; jaz te hočem rešiti, tukajle sem!“ reče tiho Elija.

„Kje, kdo si?“ prasha deček.

„Dajte, podvizajte se, da gremo, da izginemo, izdani smo,“ opomni Franc. „Nekdo prihaja čez dvorišče!“

„Hitro, Ceko; vrnemo te tvojim staršem!“

V hipu je bil deček pri Eliji; ta mu zadrgne vrv okoli telesa in nakrat je bil na strehi.

„Na desno, skozi malo ulico naravnost na široko cesto, ki pelje na mošejin trg!“ zakliče za njima Elija. „Podvizajte se!“

Komaj sta oba izginila, že plane Ahmedov suženj v lopo. A Elija ga zgrabi z železno pestjo za vrat in ga telebne ob tla, ker je klical na pomoč. Brž mu zadrigne roke s trdo vrvjo, sam pa skoči k vrvi, ki je visela v sredi odprtine. Že se je hotel zagnati v lopo skozi odprtino na prosto, kar plane pri vratih Ahmed sam.

„Ha, pri preroku, to boš pa plačal!“ zavpije korzar in nameri orožje proti Eliji. Ta pa se umakne sulici, se nagne nazaj, in predno more gusar drugič suniti, ga objame Elija že s svojimi koščenimi rokami in ga trešči z vso močjo ob steno, da kar zaječi in obleži nezavesten na tleh. V tem hipu začuje Elija po dvorišču sem korake novih zasledovalcev. Brž zapahne vrata, nastavi še mizo pred nje, na njo naloži divan in porine Franckovo postelj pod odprtino v sredi strehe. Skoro bi bili sužnji vrata udrli; kar se posreči Eliji, da spleza na streho in se reši v temno, prosto noč.

13. Na varnem.

Skoro pol ure že je sedel Francek z bratom Francom v varnem zavetju. Kako zelo je bil vesel, ko je videl zopet svojega starega prijatelja Don Izidorja, ki ga je ljubil očetovsko. Čez dva dni bo pa videl ljubljene starše, drazega Ignacija in brata Krištofora!

„Da, da,“ začne Franc, „moje zaupanje v Mater božjo me ni osramotilo. Do sedaj mi je pomagala še v vseh nevarnostih in to ti rečem, moj mladi prijatelj, če boš tudi tako star kot najstarejši med ljudmi, nikdar ne smeš pozabiti, kako nam je stala Mati božja na strani v uri težav in nevarnosti.“

Veliko jim je Francek še pripovedoval o prestanem trpljenju in kako ga je korzar zadnje štiri dni silno tepel z bičem, ker se ni hotel izneveriti Kristusu.

„Oh, oče,“ reče Izidorju, „to me je bolelo; mislil sem, da me hočejo ti ljudje ubiti, in skušnjava je bila že velika; a mislil sem vedno na vaše zadnje besede, rajše umreti kot vero zatajiti.“

„Bog ve, če je Elija srečno ušel?“ vpraša o. Ljudevit skrbno. „Moral bi biti pravzaprav že tu.“

„Zanj se ne bojim,“ meni brat Franc. „To je uren človek — zraven pa zvit kot kozji rog. Naredil bo velik ovinek, da bo izvabil Ahmedove ljudi na napačno sled. Toda čuj — slišim korake; res je, to je on.“

V istem hipu plane Elija v sobo.

„Hvala Bogu, da ste tu!“ kličejo vsi kot iz enega grla.

„Da, da, Bog me je vidno varoval; sicer bi mi bil korzar lahko prihranil to pot do doma.“

„Tako, sedaj se pa okrepčajte, pa pojdite počivat,“ opomni oče. „Svojo rešitev pripovedujete lahko pozneje. Vsaj to noč spite pri meni, pod mojo streho.“

„Dovolite mi eno prošnjo do tega moža,“ prosi Don Izidor. „Povejte Elija, ali sta se srečala s korzarjem?“

„Če še ni mrtev, se bo še dolgo spominjal mojih pesti!“

„To je pa slabo; potem niste več tu varni. Veste kaj, jutri zjutraj na vse zgodaj, ali še bolje takoj sedaj, gremo na ladjo, ki nas ponese v Katanijo; kajti do tja hočem spremljati dečka. Mislim, da boste očetu dečkovemu dobrodošel gost. Za drugo poskrbi že Bog.“

„Seveda, seveda, to je prav!“ vzklikne deček. „Kako se bo veselil moj dobri papa in ljuba mama, če pridemo vsi trije!“

„Nobenega oporekanja, Elija,“ dostavi Izidor, ko zapazi, da hoče Elija nekaj oporekati: „prepustite stvar meni; gospod Ivan vam rad povrne to malo premoženje, kar ga morate tu pustiti.“

Medtem se je odstranil o. Ljudevit in čez nekaj časa stopi zopet v sobo.

„Zunaj je vse pripravljeno, da odrinete na ladjo; torej sedaj pa Bog pomози! njegovi angeli naj vas spremljajo srečno na poti!“

Poln hvaležnosti objame Don Izidor vnetega duhovnika in brata Franca; Elija in Francek pa jima poljubita roko in prosita za blagoslov. Nato so šli na dvorišče in od tu po temnih ulicah proti obrežju.

Drugo jutro, ko je vstajalo solnce iz morja, se je pokazal še enkrat našim potnikom zaliv Kartaginski. V ozadju so se dvigali temni griči,

pred njimi pa so se svetlikali solnčni žarki po širnem morju. Vse težave, vse trpljenje so pustili v Kartagi; vse se jim je zdelo spremenjeno v mladi svetlobi vzhajajočega solnca. Ugoden veter je napel jadra in bliskoma se je pomikala ladja naprej po mirni morski gladini, naprej proti Kataniji . . .

Ko pa se je zmračilo vdrugič, so že zaslili večerni Ave s sicilijanske obale.

„Če se veter ne zasuč^e, smo v eni uri že v zalivu pred Katanijo,“ pravi kapitan svojemu prvemu častniku in stopi k jarboli, kjer je imel svoj vzvišen sedež, da je lahko vse opazoval. Od tu je videl že migljati prve lučke v mestu.

Na krovu je stal naš mladi prijatelj Francek s častitim Don Izidorjem in ubogim brusačem Elijo. Vesela radost je odsevala dečku iz oči, ki se je komaj zdržal, da ne bi zaukal, ko se je ladja vedno bolj bližala obali.

„Vidite tamle ozki stolp, oče Izidor,“ vpraša deček. „To je samostanska cerkev sv. Nikolaja. Tam prebiva moj prijatelj, stari brat Krištofor. Tja me je hotela dati moja dobra mama v šolo k menihom prav oni dan, ko smo pričakovali očeta; toda mesto tega so prišli zlobni gusarji in me ugrabili. O pač je bil žalosten večer to, in sto in sto drugih mu je sledilo. Toda sedaj je vse to prestano, hvala Bogu in sv. Devici Mariji! In tamle, ali vidite, dobrih deset korakov na desno od sv. Nikolaja lepo skupino pinij? To je vrt mojega očeta. In ona bela hiša,

ki gleda iz pinih v bledem luninem svitu, to je naša hiša. Okna stanice so že razsvitljena — o mama, mama! Kaj bo neki rekla, če se jaz kar naenkrat vrnem? In papa, in dobri stari Ignacij?“

„Da, otrok moj,“ odvrne duhovnik, „veliko veselje bo zavladalo v hiši. Mi se hočemo zahvaliti Bogu in sv. Devici Mariji vsak dan celega življenja za to veliko dobroto. Ne samo iz zemske ječe smo oproščeni, marveč tudi iz nevarnosti, da ne bi izgubili sv. vere in zapadli tako še hujšemu suženjstvu in veliko krutejšemu gospodu kot je korzar in njegov oskrbnik. — A glej, Francek, v zalivu, v pristanu smo že, in kapitan je zapovedal vreči sidro v morje!“

Res so stopili vsi mornarji na krov k robu; in zažvenkljale so verige in med veselim petjem se je potopilo sidro v globino. Nekaj minut pozneje je stopil Don Izidor s Franckom in Elijo v mal čoln in vsi trije so pluli s čolničem po svetli morski gladini na suho. Skoraj ravno na onem mestu, kjer so ukradli gusarji pred polletom dečka v zasedi, skoro ravnotam so izstopili.

Francek je pokazal obema sopotnikoma ono mesto; potem pa ju je peljal v očetovo hišo.

„Prenaglo svidenje bi lahko škodilo tvoji materi,“ meni Don Izidor; „ostani torej par trenutkov tu v vrtu, da jo pripraviva na tvoj prihod.“ To je bilo seve hudo za dečka, ki se je komaj še zdržal, to je bila zadnja poizkušnja, in minute so mu bile dolge kot ure. Toda tudi te so minile. Kmalu se odpro vrata: „Ceko,

Ceko, kje pa si?“ kliče mati s tresočim glasom v temni vrt in v hipu je visel rešeni sinček na vratu ljubeče matere in skrbnega očeta smeje in jokaje se. Tudi starega zvestega Ignacija, ki je jokal otročje od veselja, je objel deček opetovano.

Ko je minilo prvo vznemirjenje svidenja, so se vsedli vsi domači in rešeni k skupni večerji in šele čez nekaj dni je pustil gospod Ivan Don Izidora, da je šel domov v domačo župnijo, ki ga je sprejela z velikim veseljem. Nikdar niso mogli nehati dobri ljudje moliti za rešitev dragih ujetnikov.

Sedaj je postalo njihovo veselje toliko večje, ko je gospod Ivan zvestemu tolažniku svojega sinčka iz svojega premoženja dal sredstev, da je mogel sezidati na mestu majhne kapelice veličastno hišo božjo, ki je bila posvečena „Mariji tolažnici.“

Tudi starega vrlega Elijo je bogato poplačal gospod Ivan.

Francek je pa kmalu šel k sv. Nikolaju v šolo k o. Babtistu in se je učil v veliko veselje starega Krištofora tako pridno, da je bil vedno prvi v razredu. Vsako leto je bil pobožnejši in pridnejši. „To sem dolžan sv. Devici, ki me je rešila iz ujetništva,“ je vedno ponavljal Francek. Nič čuda, da je postal pozneje v veselje svojih staršev vreden služabnik Gospodov, vnet duhovnik in slednjič vstopil celo kot o. Leo v red sv. Benedikta.

KAZALO.

	Stran
Vesela nada	3
Bridka prevara	7
Oče se vrne	16
Proti Tunisu	19
Na sejmu sužnjev	25
Odpadnik	30
Na potu v puščavo	36
„Prepozno!“	40
Dnevi žalosti in trpljenja	43
Nove nevarnosti	51
O. Ljudevit in brat Franc	60
Drzno podjetje	64
Na varnem	72

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000077706

Katoliška Bukvarna v Ljubljani
priporoča v zabavo in poduk mladini
naslednjo povestno zbirko:

Spisi Krištofa Šmida:

Zvezek:

Broši- Karto-
rano: nirano:

1. Ljudevit Hrastar. — Golobček K —'60 —'80
2. Jozafat, kraljevi sin Indije K —'60 —'80
3. Pridni Janezek in hudobni Mihec K —'80 1.—
4. Kanarček. — Kresnica. — Ka-
pelica v gojzdu K —'40 —'60
5. Slavček. — Nema deklica K —'40 —'60
6. Ferdinand K —'60 —'80
7. Jagnje. — Starček z gore K —'70 —'90
8. Pirhi. — Ivan, turški suženj. —
Krščanska obitelj (družina) K —'60 —'80
9. Hmeljevo cvetje. — Marijina
podoba K —'60 —'80
10. Ludovik, mladi izseljenec K —'60 —'80
11. Najboljša dedščina. — Le-
seni križ K —'40 —'60
12. Roza Jelodvorska K —'60 —'80
13. Sveti večer K —'60 —'80
14. Povodenj. — Kartuzijanski
samostan K —'60 —'80

Krištof Šmid-ovi spisi so prevedeni malone v vse evropske jezike. Najbolje slovenske prevode podaja nam zgoraj navedena zbirka. Več o Šmidovih spisih govoriti je nepotrebno, saj vsakdo vé, kako blaga čustva vzbujajo in dobre nazore vcepljajo njegove povesti v rahločutna srca za vse lepo dovzetne mladine.

Katoliška Bukvarna
v Ljubljani.

Zbirka Spillmannovih povesti.

Dosedaj so prišli na svetlo naslednji zvezki:

I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!**

*Povest iz maorskih vojsk na Novi
Zelandiji.*

II. zvezek: **Maron, krščanski deček
z Libanona.**

*Povest iz časov zad-
njega velikega preganjanja po Druzih.*

III. zvezek: **Marijina otroka.** *Povest
iz kavkaških gorâ.*

IV. zvezek: **Praški Judek.** *Povest. II. natis.*

V. zvezek: **Ujetnik morskega ro-
parja.** *Povest.*

Vsak zvezek te zanimive zbirke
velja 40 vin., trdo vezan 60 vin.

Knjižice se dobé tudi
v finejših vezih.